

dit is een uitgave van

THEATERWERK NL

de organisatie voor ontwikkeling
en ondersteuning van het
amateurtheater in Nederland

Jaarverslag 2003

Amsterdam, april 2004

Jaarverslag 2003

Amsterdam, april 2004

Theaterwerk NL is de landelijke organisatie voor de ontwikkeling en de ondersteuning van het amateurtheater in Nederland. Het wordt gefinancierd door het ministerie van OCW.

inhoud

6	voorwoord
7	overzicht activiteiten
9	inleiding
10	de organisatie
10	de werkwijze
10	algemene feiten
11	samenwerking
11	netwerk
12	landelijke ontwikkelingen
13	activiteiten
14	beleidsontwikkeling
16	theaterwerkplaatsen
26	theater en culturele diversiteit
31	jeugdtheater
36	artistieke ontwikkeling
44	Theater4daagse, het landelijk festival amateurtheater
47	TheaterCircuit
49	repertoire
53	informatie en communicatie
57	internationaal
59	versterking structuur
60	de organisatie

Voorwoord

Theaterwerk NL is de organisatie voor ontwikkeling en ondersteuning van het amateurtheater in Nederland. Theaterwerk NL wordt gesubsidieerd door het ministerie van OCW in het kader van het cultuurplan over de periode 2001 t/m 2004. Daarnaast verwerft Theaterwerk NL zich incidentele subsidies en gaat samenwerkingsovereenkomsten met partners aan om activiteiten en producten te realiseren.

Theaterwerk NL werkt, ten behoeve van een effectieve en efficiënte uitvoering van de ontwikkeling en de ondersteuning, in de praktijk van het amateurtheater. Het devies is werken met en voor anderen. Theaterwerk NL voert zijn werk uit met aandacht voor het bestaande en zorg voor de ontwikkelingen.

Theaterwerk NL combineert structurele activiteiten met activiteiten van tijdelijke aard. De resultaten van de activiteiten over 2003 worden in dit jaarverslag op hoofdlijnen beschreven. Hoe goed Theaterwerk NL het doet in het werkveld is de vraag die organisaties en individuen voor wie Theaterwerk NL werkzaam is dienen te beantwoorden.

De medewerkers van Theaterwerk NL kunnen slechts vaststellen dat personen en organisaties die werkzaam zijn voor en in het werkveld veelvuldig contact met hen opnemen. Theaterwerk NL is inmiddels een begrip dat staat voor betrokkenheid, kennis en productie. Deze kenmerken zijn belangrijke voorwaarden om de verschillende taken goed uit te kunnen voeren.

overzicht activiteiten

onderwerp	activiteit	status
Beleidsontwikkeling	Debatten Brochure Vandaar	3 sessies afgerond
Theaterwerkplaatsen	Arnhem Friesland Utrecht West-Friesland Amsterdam Zuidoost Limburg Nieuwe theaterwerkplaatsen Werk sessies	2/3 traject 2/3 traject 2/3 traject 1/2 traject 1/2 traject 1/4 traject 4 steden 2 afgerond
Culturele diversiteit	Programmering Coaching Netwerkbouw Theater marathon	7 voorstellingen 8 keer uitgevoerd 1/2 traject 4/5 traject
Jeugdtheater	Stimuleringsregeling Uitvoering stimuleringsregeling Ontmoetingsdagen jts Jongeren theaterdag Onderzoek exploitatie Presentatieboek jts Werkdocument jts Niet te kinderachtig	afgerond start 2 dagen 1 dag afgerond afgerond afgerond 1/2 afgerond
Artistieke ontwikkeling	Noordoostenwind Theater aan huis Leerplan kaderopleiding regie Leerplanontwikkeling scenografie pilot Leerplan kaderopleiding scenografie Brochure Beeld in zicht Kwaliteitsbeoordeling en toetsing Ontwikkeling waarderingskader Uitwisseling met kunstvakopleiding Dag Kunstvakopleidingen theater Dag Middenkader	2/3 traject 1/2 traject 2/3 traject afgerond 1/2 traject 1/4 traject 12 opleidingen afgerond afgerond afgerond 1/3 afgerond
Theater4daagse 2003		afgerond
TheaterCircuit 2003		afgerond
Repertoire	Repertoireadvieslijn 2003 Klassieker op maat Eenakter op maat De dag van het bewerken Internet Dionysia Vertaalworkshop	728 adviezen afgerond afgerond afgerond 1/3 traject 1 dag
Informatie & communicatie	de theater nv www.theaternv.nl www.theaterwerk.nl Nieuwsbrieven Leporello De noodzaak van overheidssteuning Beleidsplan 2005 – 2008	6 uitgaven voor 80% on line voor 90% on line 7 uitgaven afgerond afgerond afgerond
Nationale & Internationale samenwerking	Platform Amateurkunst educatie Werkgroep Theater Vlaanderen Nederland masterclass eenakterwerkweekend Europees festival Internationaal AITA/IATA Wereld festival 2003 Wereld congres 2003 CEC congres 2003 Uitwisseling theatergroepen Artistiek beleid	structureel afgerond afgerond afgerond deelname deelname deelname 9 voorstellingen 3/4 traject
Versterking structuur	Regionale projecten Act Two Ontwikkeling theater en minder validen	2/3 traject 1/3 traject afgerond
Groei activiteiten in 2003 ten opzichte van 2002		25%

Inleiding

de organisatie

Theaterwerk NL streeft naar een goed evenwicht tussen de uitvoering van structurele activiteiten en de realisering van tijdelijke projecten en eenmalige producten.

Voor de uitvoering van structurele activiteiten heeft Theaterwerk NL een beperkt aantal vaste medewerkers in dienst die beschikken over specifieke kennis en ervaring. Hun kennis en ervaring wordt tevens ingezet voor de ontwikkelingen en aansturing van projecten. De uitvoering van deze projecten geschiedt door personen die tijdelijk voor Theaterwerk NL werkzaam zijn.

In 2003 is het aantal contacten vanuit het werkveld met de organisatie sterk toegenomen. De natuurlijke neiging van het enthousiaste team van medewerkers om kansen voor ontwikkeling direct op te pakken en productief te willen maken in de praktijk leidt bij tijd en wijlen tot hoge werkdruk. Keuzes maken en tijdig plannen van noodzakelijke werkzaamheden is belangrijk en dient voortdurend bewaakt te worden om als organisatie goed te kunnen blijven functioneren. Dit is een conclusie naar aanleiding van het succesvolle jaar 2003.

de werkwijze

De organisatie staat in het veld omdat de medewerkers in het veld staan. Theaterwerk NL reageert op de praktijk en ontwikkelt in samenspraak met de praktijk producten en projecten. Dit heeft tot gevolg dat een levendige dialoog plaats vindt met de meest uiteenlopende partners, zoals:

- de Nederlandse Vereniging voor Amateurtheater NVA;
- de kunstvakopleidingen theater;
- de provinciaal theaterconsulenten;
- de provinciale koepels;
- de theaterwerkplaatsen;
- de jeugdtheaterscholen;
- de zorgsector;
- de ambtenaren van provincies en gemeenten;
- de fondsen;
- de kleine theaters.

Ideeën worden gedeeld en uitvoering wordt gezamenlijk uitgevoerd. Zo doen we het!

Met personen en organisaties van de diverse doelgroepen zijn nieuwe contacten opgebouwd en zijn bestaande contacten onderhouden. Dat geldt voor de artistieke, de organisatorische en de bestuurlijke sectoren die actief zijn in en voor het amateurtheater. De korte lijnen die Theaterwerk NL nastreeft in zijn werkwijze heeft tot effect dat de mensen in de praktijk onze betrokkenheid ervaren en ervaren dat afspraken gemaakt worden of direct acties worden ondernomen.

De situatie van de praktijk is voor Theaterwerk NL altijd uitgangspunt van vertrek, kansen voor ontwikkeling zien en met partners de kansen benoemen en keuzes maken. Het gaat zowel bij ondersteuning als bij ontwikkeling altijd om een gemeenschappelijk proces; daarom dient dit vanaf het begin door alle deelnemers te worden ervaren.

algemene feiten

In 2003 is het beleidsplan voor de periode 2005 – 2008 ontwikkeld. Het plan borduurt voort op de lijnen die in de eerste drie jaar van het bestaan van Theaterwerk NL zijn uitgezet. Tevens wordt in het beleidsplan de keuze gemaakt om op een aantal beleidsterreinen minder projecten te ontwikkelen en meer op projectbasis coaching in het werkveld uit te zetten op grond van con-

crete vragen om ontwikkeling.

Het beleidsplan 2005 – 2008 is tot stand gekomen dankzij een drietal werksessies met deskundigen uit het werkveld waarin de manier van werken en de activiteiten en producten van Theaterwerk NL werden geëvalueerd. Deze werksessies hebben voor de zomer van 2003 plaats gevonden.

In 2003 moest de organisatie noodgedwongen verhuizen.

De gedwongen verhuizing van Theaterwerk NL die in december 2003 plaatsvond was een grote tegenvaller voor de organisatie. Het Theater Instituut Nederland (TIN) kon Theaterwerk NL niet langer huisvesten vanwege ruimtegebrek voor de uitvoering van werkzaamheden door eigen personeel. Dientengevolge heeft in de laatste periode van het jaar de uitvoering van het werk gedeeltelijk onder druk gestaan, want deze verhuizing was niet voorzien. Gelukkig is een goed onderkomen gevonden in het oude Pakhuis van de West Indische Compagnie gelegen aan het 's-Gravenhekje. De extra werkzaamheden en de extra uitgaven hebben een onaangename last betekend voor Theaterwerk NL.

De adreswijziging en nieuwjaarskaart van Theaterwerk NL.

De werkzaamheden die in 2003 zijn uitgevoerd en de daaraan verbonden resultaten worden beschreven in afzonderlijk hoofdstukken, conform de indeling van het beleidsplan 2001 – 2004. Tevens treft u in het jaarverslag 2003 een beknopt overzicht aan waarin de activiteiten, diensten en producten die in 2003 werden uitgevoerd zijn opgenomen.

samenwerking

Theaterwerk NL zoekt voortdurend samenwerking met organisaties en personen die op lokaal, regionaal, provinciaal en landelijk niveau een rol kunnen vervullen in de ontwikkeling en de ondersteuning van het amateurtheater. Dat betekent dat producten en activiteiten worden ontwikkeld met en voor de praktijk dankzij een productieve samenwerking. De samenwerking moet ergens toe leiden en wordt afgestemd op artistieke ontwikkelingen, ontwikkelingen in de samenleving en op haalbaarheid.

De productiviteit van de samenwerking met de diverse partners in 2003 is terug te vinden in producten en activiteiten die in 2003 zijn gerealiseerd en in dit jaarverslag zijn opgenomen.

Een overzicht van de organisaties waarmee in 2003 is samengewerkt is eveneens in dit jaarverslag verwerkt.

netwerk

Naast het netwerk dat binnen het amateurtheater werd opgebouwd in 2001 en 2002 is in 2003 in grote lijnen het netwerk dat bestaat uit de culturele en politieke omgeving van het amateurtheater in kaart gebracht en is een begin gelegd met het activeren van deze contacten.

Voor de profilering van de zeer uiteenlopende kwaliteiten van het amateurtheater en voor de verbetering van het imago van het amateurtheater is het van groot belang dat de totstandkoming van dit tweede netwerk wordt gerealiseerd. Politici, directeuren van organisaties, ambtenaren voor kunst en cultuur, wethouders, gedeputeerden en projectleiders van fondsen; zij zijn allen in meer of mindere mate actief ten aanzien van de ondersteuning en ontwikkeling van het amateurtheater. De investering in dit netwerk heeft ten aanzien van de realisering en financiering van een aantal projecten in 2003 al vruchten afgeworpen.

landelijke ontwikkelingen

Theaterwerk NL is lid van het Platform voor AmateurKunst (PAK). De ontwikkeling van het PAK zet zich ook in 2003 verder door. De samenwerking komt tot nu toe het duidelijkst naar voren in activiteiten op het gebied van educatie en profilering. De andere zaken zijn veelal sterk discipline gebonden en geven op dit moment nog geen aanleiding om intensiever dan in 2003 is gebeurd tijd vrij te maken voor een gezamenlijk beleid. Met afzonderlijke instellingen wordt op projectbasis samengewerkt.

Met Kunstconnectie zijn op het gebied van jeugdtheater afspraken gemaakt om tot een goede afstemming voor de uitvoering van diverse taken te komen. Beide organisaties informeren elkaar op dit beleidsterrein. Theaterwerk NL neemt nog steeds het voortouw ten aanzien van de ondersteuning en de ontwikkeling van de jeugdtheaterscholen (JTS) in Nederland.

Met de kunstvakopleidingen theater is het overleg geïntensiveerd. Zij participeren steeds actiever in de Theater4daagse, het landelijk festival amateurtheater. Daarnaast is in 2003 voor de eerste keer als experiment een bezoek geprogrammeerd aan de Toneelacademie Maastricht voor de provinciaal theaterconsulenten in Nederland met het doel de relatie tussen de consulenten en de kunstvakopleidingen theater te versterken. Het programma was op grond van vragen van de doelgroep gericht op inhoudelijke thema's zoals het maken van een voorstelling naar aanleiding van een bestaande roman en de betekenis van het beeld in het theater.

Dit experiment is zo goed verlopen dat het in 2004 in Amsterdam wordt georganiseerd.

De overname van voormalige inspectietaken KV/AK heeft in 2003 veel aandacht gevraagd. In samenwerking met het PAK en Inspectie van het Onderwijs Cultuureducatie is een waarderingssysteem ontwikkeld. Daarnaast heeft het PAK op het gebied van zelfregulering in samenspraak met Theaterwerk NL de procedures rondom de kaderopleidingen verder uitgewerkt en is dit momenteel operationeel.

Op internationaal gebied heeft Theaterwerk NL in 2003 meerdere contacten gelegd en een aantal projecten uitgevoerd in samenwerking met buitenlandse theaterorganisaties. Internationaal beleid is belangrijk omdat uitwisseling over artistieke verschillen een bron van inspiratie is voor theatermakers en om internationale solidariteit op het gebied van amateurtheater een bron van inspiratie kan zijn voor beleidsontwikkelingen en positieve internationale confrontatie.

Theaterwerk NL, de naam heeft eind 2003 een positieve betekenis.

Activiteiten

Beleidsontwikkeling

Theaterwerk NL ontwikkelt zijn werkzaamheden in dialoog met het werkveld. Naast de reflectie die de organisatie daardoor vanzelfsprekend terugkrijgt heeft Theaterwerk NL drie debatten gevoerd met specifieke personen uit het werkveld ten behoeve van de ontwikkeling van het beleidsplan voor de periode 2005 – 2008.

Twee debatten hebben zich geconcentreerd op de beleidsuitgangspunten die in de periode 2000 – 2004 centraal stonden. Het derde debat richtte zich op de beoordeling van de werkwijze van Theaterwerk NL en zijn activiteiten en producten. De doelgroepen waar Theaterwerk NL veelvuldig mee samenwerkt hebben zich hierover in dit derde debat uitgesproken.

Daarnaast is het resultaat van de debatten uit 2002 vastgelegd in een brochure die naar het werkveld is verspreid.

Tevens is overleg gevoerd met de VNG en is een dag georganiseerd voor ambtenaren in de Noordelijke provincies. In beide gevallen stond het beleid ten aanzien van het amateurtheater centraal.

debatten

1. regio

Nederland

2. partners

- Regisseurs
- Artistiek leiders

3. doel

Richting te geven aan het beleid voor de periode 2005 – 2008 op grond van reflectie op het beleid en de werkwijze van Theaterwerk NL gedurende de eerste jaren van zijn bestaan.

4. resultaat

- waardering voor werkwijze, activiteiten en producten
- inspiratie om nieuwe stappen te zetten in het werkplan

vandaar

De NVA en Theaterwerk NL hebben gezamenlijk een adviesdocument ontwikkeld voor provinciaal en gemeentelijke ambtenaren waarin zij aanbevelingen doen voor een goede en noodzakelijke ondersteuning van het amateurtheater in Nederland.

De constatering uit de debatten die Theaterwerk NL de afgelopen twee jaar heeft gehouden hebben geleid tot dit document. In deze serie debatten werd vastgesteld dat de ondersteuning per gemeenten en per provincie zeer sterk verschillen. En dat deze verschillen van invloed zijn op het bestaan en de ontwikkeling van het amateurtheater.

Er wordt in het adviesdocument Vandaar... dan ook een voorstel gedaan voor aanvullend beleid van de verschillende overheden zowel op het gebied van instandhouding, als op het gebied van ontwikkeling van het amateurtheater.

1. regio

Nederland

2. partners

- Ambtenaren
- Provinciaal theaterconsulenten
- VNG
- IPO
- Theatermakers
- Bestuurlijk kader
- Organisatorisch kader

3. doel

Bepalen van richtlijnen voor uitvoeren van beleid op de verschillende bestuursniveaus.

4. resultaat

- brochure Vandaar waarin richtlijnen zijn opgenomen voor de uitvoering van beleid voor het amateurtheater

Theaterwerkplaatsen

In Arnhem, Leeuwarden en Utrecht begeleidt Theaterwerk NL sinds eind 2001 voor een periode van drie jaar Theaterwerkplaatsprojecten. In de loop van 2002 zijn drie nieuwe theaterwerkplaatsinitiatieven in Amsterdam Zuidoost, West-Friesland (Noord-Holland) en Limburg opgenomen als voorbeeldprojecten. In 2003 heeft Theaterwerk NL op verzoek van nieuwe initiatiefnemers van Theaterwerkplaatsen diverse adviezen en coachingtrajecten uitgevoerd. Het betreft theaterpartners in Delft, Den Haag, Almere en Oosterhout. Daarnaast heeft Theaterwerk NL in 2003 drie landelijke bijeenkomsten voor de Theaterwerkplaatsprojecten georganiseerd en is Theaterwerk NL gestart met het uitbrengen van digitale nieuwsbrieven over Theaterwerkplaatsen. In algemene zin kan geconstateerd worden dat er een groeiende belangstelling is voor het fenomeen theaterwerkplaats zoals Theaterwerk NL dat ontwikkelt.

Theaterwerk NL ondersteunt deze projecten door middel van inzet van menskracht, bemiddeling en begeleiding.

theaterwerkplaats Arnhem: Het Huis van Puck

Eind 2001 hebben de samenwerkingspartners van Het Huis van Puck elkaar gevonden, de projectplannen geformuleerd en de coördinatoren aangesteld. Voor Het Huis van Puck was 2003 het tweede actieve jaar. Naast de aandacht voor de ontwikkeling van activiteiten en producten is de theaterwerkplaats actief geweest op het gebied van beleidsontwikkeling en contacten met de overheden.

1. regio

Arnhem en omstreken: middelgrote stad en 13 randgemeenten

2. partners

- Parktheater
- Stichting Arnhems Amateurtoneel
- Stichting Muziek en Cultuur
- Gelders Centrum Amateurtheater
- De KOM-pagnie
- Centrum voor de Kunsten Het Domein
- Stichting voor Kunst & Cultuur Gelderland

Samenwerkingspartners op projectmatige basis

- ArtEZ, Hogeschool voor de Kunsten Arnhem, afdeling Theater
- Stichting Osmose
- Theatergezelschappen Oostpool en Keesen en Co
- Theaterwerkplaats Generale Oost

Coördinatoren

- Gerrit Stallinga, programmeur Parktheater
- Henk Dassen, beleidsmedewerker Cultuurkapel

3. doel

Het doel van Het Huis van Puck is in samenwerking met regionale theaterpartners en alle belanghebbenden een lokale voorziening creëren waarbinnen de benodigde faciliteiten en scholingsmogelijkheden en de noodzakelijke ondersteuning en uitwisseling binnen het amateurtheater zijn gebundeld.

4. resultaat

- Puck's Previews, presentaties van zeven theatergroepen uit stad en regio + masterclass door Jan van Eijndthoven
- twee Pucks workshopdagen met circuitvoorstelling, gesprek met makers en drie workshops
- jongerentheaterdag, met jongerenvoorstelling en uitwisselingsprogramma
- ontwikkeling van aanbod van theaterscholing op maat
- bijeenkomst ondertekenaars intentieverklaring Het Huis van Puck
- website www.hethuisvanpuck.nl functioneert voor 50 %
- uitbreiding uren loketmedewerker naar zes uur in de week
- activiteitenplan 2004 – 2008
- coproductie van start gegaan
- projectmatige medefinanciers: gemeente Arnhem, provincie Gelderland, diverse fondsen

theaterwerkplaats Friesland: Frats

Frats is in 1999 ontstaan uit een samenwerkingsverband tussen Friese amateurtheaterkoepels en de theaterafdeling van de provinciale ondersteuningsinstelling. In 2001 zijn de plannen geformuleerd om het samenwerkingsverband uit te breiden naar jeugd en professioneel theater, naar organisatorische en productionele ondersteuning en om het samenwerkingsverband te verstevigen. Frats wordt sinds eind 2001 voor een periode van drie jaar ondersteund door Theaterwerk NL als één van de voorbeeld Theaterwerkplaatsprojecten.

1. regio

Provincie Friesland: provincie met ruraal karakter

2. partners

- STAF – Stichting Amateurtoaniel Fryslân
- SSFT – Stichting Stimulearing Fryske Toanielskriuwerij
- StUFT – Stichting Utjouwerij Frysk Toaniel
- IFAT – It Frysk Amateur Toaniel
- Keunstwurk, provinciale ondersteuningsinstelling
- 'n Meeuw jeugdtheaterschool en productiehuis voor jongerentheater
- Tryater, professioneel theatergezelschap Friesland

Coördinatie

- Wouter Daane, provinciaal theaterconsulent, algemene coördinatie
- Luuk Eisema, provinciaal theaterconsulent, projectleider
- Willem Wassenaar, productiemedewerker

3. doel

Het realiseren van een volwaardige theaterwerkplaats op provinciaal niveau in Friesland en het leggen van een relatie tussen de ontwikkelingen in het amateurtheater, in het jeugdtheater en de kunsteducatie in het onderwijs.

4. resultaat

- website www.frats.nl functioneert voor 50 %
- bemiddeling via de website
- jongerentheaterfestival Nieuwe stijl
- première Jongerenfilm 'Makkum' (winnaars festival) op Fries Film Festival
- onderzoek subsidieregelingen Friese gemeenten
- pr- en promotiewerkplan voor theateractiviteiten
- digitaal format productieleiding bij theatergroepen
- coaching diverse theatergroepen/ theatermakers

theaterwerkplaats Utrecht

De theaterwerkplaats Utrecht is 1 januari 2002 met twee coördinatoren van start gegaan als driejarig voorbeeldproject van Theaterwerk NL. Eind 2002 was de behoefte van de theatergroepen geïnventariseerd, de informatievoorziening op gang gekomen en waren de eerste gezamenlijke activiteiten uitgevoerd.

1. regio

Gemeente Utrecht: grootstedelijke regio

2. partners

- Utrechts Centrum voor de Kunsten
- Stichting Odeon, stedelijke koepel voor het amateurtheater
- Theaterbureau ZIMIHC, huis voor de amateurkunst
- Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, afdeling theater

Samenwerkingspartners op projectmatige basis

- Stichts Centrum voor Amateurtheater
- Cultureel Centrum van de Universiteit Utrecht, Parnassos
- Utrechtse theaters
- Utrechtse professionele gezelschappen
- Onderwijs- en welzijnsinstellingen

Coördinatie

- Paul van der Drift, coördinator Theaterschool, Utrechts Centrum voor de Kunsten
- Jolanda Kamphuis, theaterconsulent ZIMIHC, huis voor de amateurkunst

3. doel

Een samenwerkingsverband ontwikkelen tussen bestaande instellingen en organisaties op het gebied van theater. Het creëren en coördineren van goede faciliteiten en actuele informatievoorziening voor en ondersteuning en ontwikkeling van de Utrechtse (amateur)theatercultuur. Het zichtbaar maken en ontwikkelen van relaties tussen scholing/ productie, amateur/ professioneel, traditie/ experiment en spelen/ kijken.

4. resultaat

- theatermarkt met presentaties van vraag en aanbod op gebied van productie en scholing
- Amateur Theater Festival Utrecht uitgebreid met internationale voorstelling uit Brno, HKU - theaterpresentaties geselecteerd door amateurtheaterspelers, jongerenvoorstellingen en schaduwjury van HKU-studenten op festival
- tweede Theaterdag over de zakelijke kant van theater maken. Thema: pr en promotie. In samenwerking met Theatergezelschap 't Barre Land, fotografie- en vormgeversbureaus Almas en Fotofox
- drie uitgaven van Theaternieuws
- regisseurs- en bestuurdersbijeenkomsten
- 75 adviesgesprekken
- subsidieaanvraag 2005 – 2008 bij Gemeente, Provincie en Rijk
- projectmatige medefinanciering door Gemeente Utrecht en diverse fondsen

theaterwerkplaats Amsterdam Zuidoost

Theaterwerk NL ondersteunt sinds 2002 Theater Krater bij de ontwikkeling van een theaterwerkplaats in Amsterdam Zuidoost. Voor Theaterwerk NL is Theaterwerkplaats Zuidoost het voorbeeld van een theaterwerkplaats in een cultureel diverse regio. Eind 2002 vond een marktonderzoek plaats en is het meerjarenplan geformuleerd. In 2003 zijn de eerste activiteiten naar het werkveld georganiseerd.

1. regio

Amsterdam, stadsdeel Zuidoost

2. partners

- Theater Krater
- Jeugdtheaterschool Zuidoost
- Circus Elleboog Zuidoost
- Theater De Engelenbak
- Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, afdeling Theater
- Made in da Shade

Projectmatige partners

- Amsterdams Centrum voor Amateurtoneel
- Das Arts
- Imagine IC

Coördinatie a.i.

- Ernestine Comvalius, directeur Theater Krater

3. doel

Het doel van de Theaterwerkplaats Zuidoost is om, gesteund door een intensieve samenwerking met een aantal instellingen in Amsterdam Zuidoost en de centrale stad, in Zuidoost een structureel, bloeiend en cultureel divers amateurtheaterleven te scheppen.

4. resultaat

- vier coachingstrajecten bij theatergroepen
- theaterdagen In the Picture, met 12 presentaties van amateurtheater/ dans-initiatieven uit Zuidoost, theaterworkshop, informatiemarkt en werkconferentie
- twee bijeenkomsten met de Raad van Advies, bestaande uit de samenwerkingpartners
- Theaterwerkplaats Zuidoost wordt samen met Jeugdtheaterschool Zuidoost, Circus Elleboog Zuidoost en Theater Krater partner in de realisatie van het Pleinpodium in Zuidoost
- subsidieaanvraag 2005 – 2008 bij stadsdeel, centrale stad en Rijk
- projectmatige medefinanciering stadsdeel en diverse fondsen

theaterwerkplaats West-Friesland (Noord-Holland)

In Noord-Holland investeren Stichting De Kunst, de provinciale ondersteuningsinstelling en het Noord-Hollands Centrum voor Amateurtheater (NHCA) sinds 2001 in de versterking van de regionale theaterinfrastructuur. Vanaf 2002 ondersteunt Theaterwerk NL de Theaterwerkplaats West-Friesland, als projectvoorbeeld van de middelgrote gemeente Hoorn, met een regionale uitstraling. Eind 2002 was een stuurgroep en een coördinator actief.

1. regio

West-Friesland met middelgrote gemeente Hoorn, provincie Noord-Holland

2. partners

- Productiehuis Het Gezelschap
- Theater Het Pakhuis
- Centrum voor de Kunsten, De Blauwe Schuit
- Schouwburg Het Park
- De Kunst, Centrum voor Amateurkunst in Noord-Holland
- NHCA, Noord-Hollands Centrum voor Amateurtheater

Coördinatie

- Lyda Tijsen, theatermaakster, ex-programmeur Theater Het Pakhuis

3. doelstelling

Het samenwerkingsverband versterken tussen bestaande instellingen en organisaties op het gebied van theater. Het creëren en coördineren van goede faciliteiten en informatievoorziening voor ondersteuning en ontwikkeling van de West-Friese (amateur)theatercultuur. Het zichtbaar maken en ontwikkelen van relaties tussen scholing/ productie, amateur/ professioneel, traditie/ experiment en spelen/ kijken.

4. resultaat

- festival Stukkie doen, met zeven presentaties van diverse theatergroepen uit regio
- opening Theaterseizoen, met presentaties van volwassenen voorstellingen door jongeren
- theaterdagen met workshops en circuitvoorstellingen
- start uitwisselingsproject Jongerentheater
- uitgave Nieuwsbrief
- projectmatige medefinanciering door Gemeente Hoorn

theaterwerkplaats Limburg: Het Nieuwe Theater

Het Nieuwe Theater is een voorbeeldproject waarin de relatie tussen professioneel theater en amateurtheater en de relatie tussen stad en provincie in een samenwerkingsverband wordt vormgegeven. Theaterwerk NL begeleidt het project.

1. regio

Gemeente Maastricht en Provincie Limburg

2. partners

- Stichting Limburgse Federatie voor het Amateurtheater
- Theatergroep Het Woelige Baren
- Theatergroep Honderd1punt
- Studententheatervoorziening Alles is Drama
- Toneelacademie Maastricht
- Centrum voor Amateurkunst Limburg

Coördinatie

- Peter Stam, provinciaal theaterconsulent

3. doel

Een theatervoorziening realiseren waarin genoemde organisaties hun theateractiviteiten uitvoeren en waar het samenwerkingsverband een dynamische

theatercultuur ontwikkelt. *Het Nieuwe Theater* is de theatervoorziening waar amateurtheatermakers, afgestudeerden van de Toneelacademie, professionals, beginnende theatergroepen, jeugdtheaterproducties, theaterprojecten en andere denkbare theaterinitiatieven ondersteuning en mogelijkheden tot ontwikkeling vinden.

4. resultaat

- locatieproject Warg II
- gezamenlijke informatievoorziening in blad de Amateur van het LFA en CVA
- toezegging financiering Theatergebouw voor gezamenlijke partners
- LFA/ CVA als partners in overleg toneelstad Maastricht

coaching van en advies aan nieuwe theaterwerkplaatsen

In 2003 heeft Theaterwerk NL op verzoek adviezen uitgebracht en coaching gegeven aan nieuwe initiatiefnemers van Theaterwerkplaatsen. Het betreffen initiatiefnemers in Delft, Den Haag, Almere en Oosterhout.

behoefteonderzoek Theaterwerkplaats Delft

1. regio

Gemeente Delft

2. partners

- Theatercentrum De Delftse Komedie
- Pluim voor Theater

3. doel

Doel van het onderzoek was het inventariseren van wensen, behoeften, expertise en middelen van het Delftse theaterveld en het doen van aanbevelingen. Theaterwerk NL had een coachende rol bij opzet, aanvraag, uitvoering en rapportage van het onderzoek.

4. resultaat

- 16 interviewgesprekken met 10 theatergroepen en theaterorganisaties als de Jeugdtheaterschool VAK, Stichting Eenakterfestival Delft, Stichting Mooi Weer Spelen en De nieuwe Amateur
- onderzoeksrapport
- financiering Gemeente Delft
- conceptplan en opstart project Theaterwerkplaats Delft

platform scholing amateurtheater Den Haag

1. regio

Den Haag

2. partners

- Centrum voor Amateurkunst Den Haag
- Het Koorenhuis
- Haagse Vereniging voor Amateurtheater

3. doel

Het op verzoek van het Haagse amateurtheaterveld ondersteunen en ontwikkelen van theaterscholing op maat. Theaterwerk NL adviseert de partners en coacht het Centrum voor Amateurkunst.

4. resultaat

- twee pilot cursussen op maat
- folder scholing op maat
- subsidieregeling Centrum voor Amateurkunst voor scholing op maat
- voorbereiding van presentatie van pilots, folder en regeling
- financiering door Koorenhuis en Centrum voor Amateurkunst

platform Theaterklimaat Almere

1. regio

Almere

2. partners

- diverse Almeerse theatergroepen
- Jeugdtheaterschool 't Voorland
- Faust Theaterschool
- De Theatermakerij
- Muziektheaterunie
- Centrum voor Kunstzinnige Vorming, afd. theater
- Centrum voor Amateurkunst Flevoland

3. doel

Realisatie van een gezamenlijk gebouw en gezamenlijke activiteiten. Theaterwerk NL adviseert bij opzet van plan, aanvragen, proces van samenwerken.

4. resultaat

- projectleiding vanuit het Centrum voor Amateurkunst Flevoland
- folder Acteren in Almere
- presentatie overleg op het Almeerse Theaterfestival
- conceptplan

onderzoek Theaterwerkplaats Oosterhout (Brabant)

1. regio

Oosterhout e.o.

2. partners

- H19 Centrum voor de Kunsten Oosterhout
- Centrum voor Amateurkunst Brabant

3. doel

Inventarisatie behoeften theatergroepen en expertise/ middelen theaterpartners en het doen van aanbevelingen t.a.v. ontwikkeling Theaterwerkplaats. Theaterwerk NL adviseert partners en coacht H19 in opzet en uitvoering van onderzoek en rapportage.

4. resultaat

- onderzoeksopzet
- tussentijdse rapportage
- financiering H19

landelijke werkgroep 'ontwikkeling theaterwerkplaatsen'

In 2002 hebben de eerste landelijke bijeenkomsten plaatsgevonden van de werkgroep 'ontwikkeling theaterwerkplaatsen'. De werkgroep bestaat uit coördinatoren en vertegenwoordigers van de verschillende theaterwerkplaatsprojecten.

De werkgroep heeft als taak om vanuit de praktijk mee te denken en te adviseren over de invulling van landelijk en gezamenlijk beleid voor de opbouw en ontwikkeling van theaterwerkplaatsen.

resultaat

- werksessie over de succesfactoren van de Theaterwerkplaatsen, o.l.v. Giep Hagoort
- gezamenlijke brief over de succesfactoren aan verschillende overheden
- werksessie met het Fonds voor Amateurkunst en Podiumkunsten over landelijke financiering van regionale voorbeeldprojecten
- actieplan nieuwe overdrachtsvormen van voorbeeldprojecten
- twee uitgaven van digitale nieuwsbrief over Theaterwerkplaatsen, voor partners en overheden en overige geïnteresseerden

organisaties waar Theaterwerk NL in 2003 mee heeft samengewerkt

Amsterdams Centrum voor het Amateurtoneel
AlbA Theaterhuis
Nederlandse Vereniging voor Amateurtheater
N.V.A. afdeling Flevoland
Netwerk CS

Ministerie van OCenW; Directie Kunsten

NKT theaterschool

Made in da Shade

Noordelijke Hogeschool Leeuwarden

LFA Theaterwerk

Noord-Hollands Centrum voor Amateurtheater

Leeuwarder Courant

Open Doek vzw

LCA, Landelijk Centrum voor Amateurdans

Open Living, Theater Opleiding Vlaanderen

Kunstgebouw

Opkomst

Kunstencentrum Groningen

Parktheater Arnhem

Kunst en Cultuur Overijssel

Parnas Leeuwarden

Kunst & Cultuur Drenthe

Parnassos

KC 138

Picos Theaterschool

Jongerentheaterschool Rivierenland

Pitboeltheater

Jongerentheaterschool Begane Grond

Platform Amateurkunst PAK

Jongeren Theater Alkmaar

Pluim voor Theater

Jeugdtheaterschool Zwolle

Prins Bernhard Cultuurfonds

Jeugdtheaterschool Zuidoost

Prinsentheater

Jeugdtheaterschool Zuid-Holland

productiehuis 'n Meeuw

Provincie Overijssel

Jeugdtheaterschool Partoet

Provincie Utrecht

Jeugdtheaterschool Oost Groningen

Provincie Zeeland

Jeugdtheaterschool Leiden

Raad voor Cultuur; secretariaat AK-CE

Jeugdtheaterschool Groningen

Rederijderskamer Langewold Niekerk

Jeugdtheaterschool Floris

Rederijderskamer Ons Genoegen Blokzijl

Jeugdtheaterschool Dordrecht

Rietveld Academie Amsterdam

Jeugdtheaterschool De Theaterfabriek

Roots en Branches New York

Jeugdtheaterschool CQ

Rotterdams Centrum voor Theater / De Theaterfabriek

Jeugdtheaterhuis 't Beest

Rotterdams Lef/ Hal 4

Jeugdtheater Sonnevancik

Rotterdamse Vereniging voor Amateurtheater

Jeugdtheater Hofplein

Scholengemeenschap De Meergronden

Jeugdjournaal

Schouwburg Het Park

Interprovinciaal Overleg (IPO)

SCOOP Zeeuws Instituut voor Zorg, Welzijn, Cultuur

Inspectie van het Onderwijs Cultuureducatie

SpeelToneelSchool Delfshaven

Inspectie Kunsteducatie

SSFT Stichting Stimulearing Fryske Toanielskriuwerij

I-Nova

St. Odeon stedelijke koepel voor Amateurtheater

Impressariaat Arpeggio

STA Apeldoorn

IFAT, It Frysk Amateur Toaniel

Stadsdeel A'dam Zuidoost

IATA/AITA

STAF Stichting Amateurtoaniel Fryslân

Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

Stagebridge Oakland

Hogeschool voor de Kunsten Arnhem

Jeugdtheaterschool Veendam

Provincie Friesland

Jeugdtheaterschool Vechtdal

Provincie Gelderland

Jeugdtheaterschool van Friesland

Provincie Groningen

Jeugdtheaterschool Utrecht

Provincie Noord-Holland

Jeugdtheaterschool Rabarber

Steigertheater

Het Nieuwe Theater

Steunpunt Literair Vertalen

Het Gezelschap

Stichting Arnheems Amateur Theater (STAAT)

HET DOMEIN van kunst en cultuur Arnhem

Stichting Beeldende Amateurkunst

Het Concertgebouw

Stichting InterArt

Haagse Vereniging voor Amateurtheater

Stichting Keunstwurk

Growing up in Public

Stichting MAP

Gronings Centrum voor Amateurtheater

Stichting Muziektheater Voorhout

Gezamenlijk Theateroverleg Amersfoort

Stichting Schrijven

Gemeente Utrecht

Stichting Theaterkring Schagen

Gemeente Leeuwarden

Stichting voor Kunst en Cultuur Gelderland

Gemeente Hoorn

Stichts Centrum voor Amateurtheater
Gemeente Delft
StUFT Stichting Utjouwerij Frysk Toaniel
Gemeente Arnhem
Symbiose, Limburg
Gemeente Amsterdam
Theater De Engelenbak
Gelders Centrum voor Amateurtheater
Theater De Garage
Frats, Fryske amateur teater skoalle
Theater De Grott
Fontys Hogeschool voor de Kunsten; Academie voor Drama
Theater De Lieve Vrouw Amersfoort
Fonds voor Podiumprogrammering en Marketing
Theater Het Hek van de Dam
Fonds voor Amateurkunst en Podiumkunsten
Theater Het Pakhuis
Encor theatre
Theater Imperium
Eduard Producties
Theater Instituut Nederland
Drents Centrum voor het Amateurtheater
Theater Krater
Digitale Pioniers
Theater Romein/Stg Westerkerk
Delftse Komedie
Theater Zaal 16
De Volkskrant
Theaterfestival
De Theatermakerij
Theatergezelschap 't Barre Land
de tekstwinkel Deventer
Theatergroep De Brug
De Phenix Foundation
Theatergroep Dobra
De Kunstconnectie
Theatergroep Het Woelige Baren
De Kunst
Theatergroep Honderd1punt
De Geheime Goudvis
Theatergroep Keesen & Co
De Coalitie
Theatergroep Kompánia
De Blauwe Schuit
Theatergroep Koorts
De Berenkuil
Theatergroep Oostpool
DasArts
Theaterpedagogisch centrum Berlin
Cultuurkapel, Stichting Muziek & Cultuur
Theaterpedagogisch centrum Brixen
Cultura Ede
Theaterpedagogisch centrum Hannofer
Commissie Educatie Platform Amateurkunst

Theaterpedagogisch centrum Lingen
CKV Almere
Theaterschool Koperen Kees
CKE Eindhoven
Theaterschool Masquerade
Civiq
Theaterwerkplaats Amsterdam Zuidoost
Circustheater Poeha
Theaterwerkplaats Frats Friesland
Circus Elleboog Zuidoost
Theaterwerkplaats Het Huis van Puck
Circomundo
Theaterwerkplaats Utrecht
Centrum voor de Kunsten het Koorenhuis Den Haag
Theaterwerkplaats West-Friesland
Centrum voor de Kunsten H19, Oosterhout
Toneelacademie Maastricht
Centrum voor Amateurkunsten Limburg
Toneelgroep De Kom-pagnie
Centrum voor Amateurkunst Noord-Brabant CVA
Toneelgroep Epoi Taarlo/Assen
Centrum voor Amateurkunst Flevoland
Toneelvereniging Nij Libben, Jellum Beers
Centrum voor Amateurkunst Den Haag
Tryater
Brabants Centrum voor het Amateurtheater
Unisono, landelijk steunpunt voor amateurmuziek
Beroepsvereniging Docenten Drama
Universiteit van Amsterdam afdeling
Theaterwetenschappen
Barendse Consultancy
Utrechts Centrum voor de Kunsten, afd. Theaterschool
Artisjok 020
VandenEnde Foundation
ArtEZ; Christelijke Hogeschool voor de Kunsten
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)
Amsterdamse jeugdteJAterschool
VNT
Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten; De
Theaterschool
Volksbuurtmuseum
Amnesty International
Vrije Akademie Delft
Amateur Theater Promotie
VSBfonds
Alles is Drama
Werkgevers Amateurkunst
Witte Theater
Z.H.C.A.
ZIMIHC Huis voor de Amateurkunst Utrecht

Theater en culturele diversiteit

'Cultureel divers' theater is een groeiend veld met zichtbare verschillen in aanpak, doelstelling, visie en ambitie. In dit veld werken theatermakers die een kunstvakopleiding in Nederland hebben afgerond of een kunstvakopleiding in land van herkomst hebben gevolgd, theatermakers die autodidact zijn of makers die in Nederland een kaderopleiding hebben doorlopen. Zij maken monoculturele en multiculturele voorstellingen, experimenteren met schrijvers en vormgevers, spelen in het Nederlands of andere talen, zoeken het spanningsveld op tussen welzijn en kunst of profileren zich louter als theatermakers. Er zijn in 2003 ongeveer 70 makers en groepen actief die zich in het cultureel diverse theaterlandschap manifesteren. De meeste makers en groepen werken in de Randstad en omgeving. Dit omdat de culturele diversiteit in steden als Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht in vele vormen en op vele plaatsen waarneembaar is. In deze steden zijn ook diverse doelgroeporganisaties, instellingen en verenigingen. Maar eveneens buiten de Randstad constateert Theaterwerk NL een duidelijke groei aan cultureel diverse theaterinitiatieven, zoals in Arnhem, Apeldoorn, Delft, Haarlem, Alkmaar, Dordrecht, Zaandam, Leeuwarden, Groningen, Enschede en Hoorn.

Landelijk gezien verdient cultureel divers theater extra aandacht, want het is een kwetsbare en interessante theaterontwikkeling. Theaterwerk NL heeft zich in 2003 gericht op de ontwikkeling van netwerken, coaching en programmering. Theaterwerk NL heeft zich in de eerste helft van 2003 vooral gericht op het opbouwen van netwerken. Er is tijd besteed aan besprekingen en overleg, waarna vanaf augustus is ingezet op de ontwikkeling van coaching en programmering. Theaterwerk NL maakt meer dan voorheen keuzes voor bepaalde initiatieven die een voortrekkersrol kunnen vervullen in de ontwikkeling van dit veld. Risico's nemen, in plaats van teveel veiligheid inbouwen en streven naar harmonie.

theater marathon

In 2003 zijn drie bijeenkomsten georganiseerd in Rotterdam, Den Haag en Amsterdam. Tijdens deze bijeenkomsten stond de uitwisseling tussen theatermakers, theatergroepen en theaterprogrammeurs centraal. De conclusies van de werksessies in 2002 over de noodzaak van programmering van cultureel divers theater en de behoefte aan coaching in deze sector waren uitgangspunt voor deze bijeenkomsten. In tegenstelling tot eerdere ideeën om een groot-schalig festival te organiseren is gekozen voor deze vorm om de dialoog tussen de deelnemers te intensiveren.

1. regio

Nederland

2. partners

- Theater Instituut Nederland
- Netwerk CS
- De Phenix Foundation

3. doel

Het ontwikkelen van beleid om met middelgrote en kleine theaters afspraken te maken op het gebied van programmering en coaching van cultureel divers theater voor een periode van drie jaar.

4. resultaat

- drie bijeenkomsten in Rotterdam, Den Haag en Amsterdam
- 265 makers, programmeurs en belangstellenden hebben deelgenomen
- in principe hebben 12 theaters belangstelling om in een netwerk te participeren

coaching

Coaching is ondersteuning op grond van vragen uit de praktijk. Coaching is voor cultureel diverse theaterinitiatieven, groepen en makers belangrijk omdat zij hun talent veelal in de praktijk ontwikkelen. Coachingstrajecten zijn bedoeld ten behoeve van de artistieke of organisatorische versterking. Investeren om de kwaliteit te ontwikkelen en tot zijn recht te laten komen en deze kwaliteit gebruiken als ambassadeur voor een ontwikkeling van de sector in de breedte.

artistieke coaching

Artistieke coaching is gericht op het verbeteren van de artistieke kwaliteit door op grond van specifieke vragen deskundigheid in te schakelen. Tijdens het repetitieproces wordt door de deskundige in een vastgesteld aantal sessies vakmatig gecoacht. Dit kan onder andere op het gebied van dramaturgie, vormgeving, enscenering en spelregie.

1. regio

Rotterdam

2. partner

- Galip Tiyazro Productie

3. doel

Het bieden van dramaturgische coaching om de vertaalde tekst, Çinarana – het Rode Lint te bewerken en toegankelijk te maken.

4. resultaat

- voorstelling Çinarana – Het Rode Lint in januari

1. regio

Rotterdam

2. partner

- Theatergroep Alayli

3. doel

Door het bieden van dramaturgische coaching, de maker en tevens schrijver Ibrahim Yarar, ondersteunen om vertaalde teksten speelbaar te maken. Daarnaast ondersteuning bij het ontwikkelen van de enscenering. Ibrahim Yarar is een autodidact op het gebied van theatermaken.

4. resultaat

- uitvoering voorstelling in april – mei 2004

1. regio

Alkmaar

2. partner

- Suleyman Hayat

3. doel

Het bieden van coaching op het gebied van speltraining om de spelontwikkeling van de spelers tijdens het repetitieproces te bevorderen.

4. resultaat

- er is een speltraining aangeboden aan geïnteresseerde kandidaat-spelers en uit deze training is een spelersgroep voor een productie samengesteld

organisatorische coaching

Organisatorische coaching is gericht op versterking van de organisatie van de productionele en zakelijke processen die aan de orde zijn in het theaterbedrijf.

1. regio

Alkmaar

2. partner

- De Brug

3. doel

Verzelfstandiging van het theaterinitiatief.

4. resultaat

- statuten opgesteld
- bestuur gevormd
- relaties gelegd voor vorming van netwerk
- juridische stappen genomen voor het vormen van Stichting Interculturele Podium Alkmaar. Voor de profilering van de stichting zijn stappen genomen om een stedelijke interculturele dag te organiseren.

1. regio

Arnhem

2. partner

- Persona non Grata

3. doel

Het initiatief onder de leiding van een nieuwe begeleider continueren en een nieuwe productie realiseren.

4. resultaat

- de wensen van de groep en regisseuse in kaart gebracht
- plan van aanpak ontwikkeld
- relaties gelegd met Theaterwerkplaats Huis van Puck
- voor de zomer is door regisseuse Gulnar Yoldas een speltraining gegeven. Gedurende de speltraining is gezocht naar thema's en onderwerpen om na de zomer over te gaan naar het werken aan de productie. In mei 2004 vindt de uitvoering plaats.

1. regio

West-Friesland

2. partners

- Het Gezelschap
- Stichting Netwerk

3. doel

Het ontwikkelen van een meerjarenplan voor het Wijktheater in Hoorn. Het eerste jaar gericht op vrouwen, het tweede jaar voor mannen en het derde jaar gemengd.

4. resultaat

- projectteam samengesteld en projectplan geschreven

1. regio

Alkmaar

2. partner

- Stichting Interculturele Podium Alkmaar

3. doel

Het ontwikkelen van vaardigheden om subsidieaanvragen op te stellen en een financiële administratie op te zetten.

4. resultaat

- subsidieaanvraag voor stedelijke interculturele dag bij Gemeente Alkmaar
- start gemaakt met boekhouding

1. regio

Arnhem

2. partner

- Persona non Grata

3. doel

Het leren beschrijven van een nieuw projectplan en het maken van een begroting om een subsidieaanvraag te kunnen doen.

4. resultaat

- projectplan beschreven
- begroting gemaakt
- bij Gemeente Arnhem en Provincie Gelderland subsidie aangevraagd

cultureel divers programmeren

Het programmeren van cultureel diverse theatervoorstellingen creëert voor de makers mogelijkheden om zich artistiek te ontwikkelen en voor de theaters kansen om nieuwe publieksgroepen te bereiken. Theaterwerk NL wil daarom in samenwerking met de theaterwerkplaatsen, de theaters en doelgroep organisaties voorstellingen programmeren die de kwaliteit van deze sector profileren.

1. regio

Nederland

2. partners

- Theaterwerkplaats Arnhem – Het Huis van Puck
- Theaterwerkplaats Utrecht – ZIMIHC
- Theaterwerkplaats Amsterdam

3. doel

Bevordering van de programmering van cultureel divers theater.

4. resultaat

- voorstellingen geprogrammeerd in bovengenoemde plaatsen van Theater Zonder Grens uit Apeldoorn, Theatergroep Dobra uit Zaandam en Galip Tiyazro Productie

Jeugdtheater

Theaterwerk NL heeft de ontwikkeling van theater gemaakt door jeugd in 2003 extra aandacht gegeven. Dit heeft geresulteerd in de totstandkoming van belangrijke activiteiten en producten. Met name de totstandkoming van de stimuleringsregeling 'Toekomst op de planken' in november 2003 is van grote betekenis voor de sector. Dit initiatief, waarin het ministerie van OCW, VSBfonds, FAPK (Fonds voor Amateurkunst en Podiumkunsten) samenwerken, biedt jeugdtheaterscholen gedurende drie jaar de gelegenheid projecten in te dienen voor de ontwikkeling en professionalisering van de organisatie.

De sector jeugdtheaterscholen is dit jaar beleidsmatig op de kaart gezet. Dit is te danken aan het gemeenschappelijke optreden dat de jeugdtheaterscholen momenteel aan de dag leggen. Hierin vervult Theaterwerk NL een ondersteunende rol die gezien de grote diversiteit van de sector jeugdtheaterscholen van groot belang is.

De kwaliteitsimpulsen voor theater gemaakt door jeugd hebben hun aandacht gekregen in enkele afzonderlijk activiteiten waarvan het project 'Derde bloem van links' het meest in het oog sprong.

Theaterwerk NL zal daarin gedurende de komende drie jaar een stimulerende rol spelen.

Artistieke ondersteuning

derde bloem van links

Dit project is ontwikkeld met de Jeugdtheaterschool Friesland omdat, naar de mening van enkele betrokkenen, in de leeftijdscategorie van 7 jaar tot 12 jaar nauwelijks artistieke ontwikkeling plaats vindt; dit in tegenstelling tot het theater dat wordt gemaakt door jeugd van oudere leeftijd.

De vraag die het project wil beantwoorden is de volgende:

Is het mogelijk met kinderen die jonger zijn dan 12 jaar theater te maken dat een overdrachtswaarde heeft voor een breder publiek dan familie en bekenden?

1. regio

Landelijk

2. partners

– Jeugdtheaterschool Friesland

3. doelstelling

Onderzoek naar de ontwikkeling van het kindertheater in Nederland. Het eerste deel van het onderzoek bestond uit interviews met theatermakers over de zin en onzin van artistiek interessant theater maken met kinderen.

4. resultaat

– uitgave en presentatie van boek 'Derde bloem van links', een weergave van de interviews. Het vervolg van het project is nog niet gestart.

jongerentheaterdag Theater4daagse

Tijdens de Theater4daagse is een jongerentheaterdag georganiseerd die in het teken stond van artistieke uitwisseling tussen jeugdtheaterscholen in de Noordelijke provincies. Jeugdtheaterscholen programmeerden voorstellingen uit de regio en voerden gesprekken.

1. regio

Noordoost Nederland

2. partners

- Jeugdtheaterschool Friesland
- Jeugdtheaterschool Groningen
- Jeugdtheaterschool Almelo
- Keunstwurk

3. doel

Uitwisseling en landelijke aandacht voor jongerentheater uit de noordelijke provincies.

4. resultaat

- jongerentheaterdag tijdens Theater4daagse in Leeuwarden

Organisatorische ondersteuning

onderzoek exploitatie JTS

Ter voorbereiding van de uitwerking van de stimuleringsregeling voor de jeugdtheaterscholen in Nederland heeft het ministerie van OCW geld beschikbaar gesteld om onderzoek te doen naar de exploitatie van jeugdtheaterscholen. In samenspraak met Piet Barendse is het onderzoek opgezet en vervolgens heeft Piet Barendse het onderzoek uitgevoerd. Tijdens de uitvoering is er uitvoerig overleg geweest tussen Theaterwerk NL en Piet Barendse.

1. regio

Landelijk

2. partners

- Ministerie van OCW
- Piet Barendse
- een tiental jeugdtheaterscholen

3. doel

Onderzoek naar de exploitatiekosten van een jeugdtheaterschool.

4. resultaat

- onderzoeksrapport met bruikbare cijfers en gegevens voor de exploitatie van een jeugdtheaterschool

overzichtsboek JTS in Nederland

In het kader van de profilering van de jeugdtheaterscholen in Nederland heeft Theaterwerk NL een concept ontwikkeld voor een boek. Dit concept is uitgevoerd. De uitgave van dit boek, dat een ambassadeursfunctie heeft voor de jeugdtheaterscholen, is mede mogelijk gemaakt dankzij bijdragen van het VSBfonds en de VandenEnde Foundation.

Het boek is verspreid onder beleidsmakers en theatermakers.

1. regio

Landelijk

2. partners

- alle jeugdtheaterscholen

3. doel

Het profileren van de kwantitatieve en kwalitatieve gegevens van de jeugdtheaterscholen in Nederland om op die manier het belang van de sector als geheel te verduidelijken.

4. resultaat

– het boek JTS in Nederland, waarin beschrijvingen van 43 jeugdtheaterscholen, uitspraken van kinderen en jongeren, rondetafelgesprekken met docenten en artistiek leiders van jeugdtheaterscholen, collages van foldermateriaal van de jeugdtheaterscholen en foto's van voorstellingen.

De voorkant van het boek JTS in Nederland.

Artistieke en organisatorische ondersteuning

werkdocument jeugdtheaterscholen

De jeugdtheaterscholen hebben met steun van Theaterwerk NL een document gemaakt waarin is vastgelegd langs welke weg een jeugdtheaterschool zich artistiek en zakelijk ontwikkelt. Het document bestaat uit producten die door jeugdtheaterscholen met een langer bestaan en een grote artistieke en zakelijke ontwikkeling al werkende op grond van de praktijk van de jeugdtheaterschool zijn vastgelegd. Het document is toegesneden op de praktijk en daardoor uitermate bruikbaar voor de sector.

1. regio

Landelijk

2. partners

- JTS Zuid-Holland – Theo Ham en Lambert Mutsaers
- JTS Zuidoost – Iedje Hoonhout
- JTS Partoet – Jetze Jansma
- JTS Oost-Groningen – Bas van Domburg
- JTS Rabarber – Rebecca van Leeuwen en Andreas Fleischmann
- JTS Leiden – Kees van Leeuwen

3. doel

Beschrijving van de inhoudelijke en organisatorische voorwaarden voor het bestaan van een jeugdtheaterschool.

4. resultaat

- uitgave van het werkdocument jeugdtheaterscholen
- inmiddels 125 exemplaren uitgedeeld en verkocht

landelijke ontmoetingsdagen voor kader JTS

Ter bevordering van de versterking van de sector jeugdtheaterscholen zijn landelijke ontmoetingsdagen georganiseerd. De sector was tot twee jaar geleden erg versnipperd en groeit nu naar elkaar toe. Het gezamenlijke optreden van de jeugdtheaterscholen is van belang voor de ontwikkeling van de afzonderlijke scholen verspreid over het land.

1. regio

Landelijk

2. partners

- JTS Zuidoost in Amsterdam Zuidoost
- JTS Rabarber in Den Haag

3. doel

Ontmoeting kader JTS voor gezamenlijke ontwikkeling en profilering van de jeugdtheaterscholen.

4. resultaat

- twee ontmoetingsdagen voor de jeugdtheaterscholen
- overhandiging van boek JTS in Nederland aan Bram van der Vlugt en Jeltje van Nieuwenhoven

toekomst op de planken

Dankzij de samenwerking tussen het VSBfonds, het ministerie van OCW, het Fonds voor Amateurkunst en Podiumkunsten (FAPK) en Theaterwerk NL is een stimuleringsregeling ontworpen ter bevordering van de versterking van de jeugdtheaterscholen in Nederland, als sector en afzonderlijk.

1. regio

Landelijk

2. partners

- VSBfonds
- Ministerie van OCW
- FAPK

3. doel

Ontwikkelen van een stimuleringsregeling ten bate van de ontwikkeling en professionalisering van de jeugdtheaterscholen in Nederland.

4. resultaat

- €1.000.000 voor de komende drie jaar. Voor zeven aspecten op gebied van inhoudelijk/ artistieke ontwikkeling en organisatorische ontwikkeling en professionalisering van de jeugdtheaterscholen.
- feestelijke start van de regeling 'Toekomst op de planken' in november in samenwerking met de HKU, met Maarten Reuchlin, directeur VSBfonds en staatssecretaris van Cultuur en Media Medy van der Laan.

De flyer met de uitleg van de werking van de stimuleringsregeling Toekomst op de planken.

Artistieke ontwikkeling

Er is veel in beweging binnen het amateurtheater. Aangezien artistieke ontwikkeling de motor is voor de vitaliteit van het amateurtheater zijn ook in 2003 meerdere activiteiten uitgevoerd en producten tot stand gebracht om de diverse ambities te helpen ontwikkelen.

De primaire aandacht gaat sterk uit naar activiteiten en producten voor het kader dat werkzaam is in het amateurtheater. Deze structurele taak van Theaterwerk NL heeft zich in 2003 gericht op:

- de ontwikkeling van nieuwe regie en nieuwe enscenering;
- de ontwikkeling en actualisering van kaderopleidingen;
- de uitvoering van kwaliteitszorg voor kaderopleidingen;
- de ontwikkeling en uitvoering van samenwerkingsprojecten.

nieuwe regie en nieuwe enscenering

Amateurtheatergroepen worden in de gelegenheid gesteld in samenwerking met professionele regisseurs, vormgevers en/ of theaterdocenten kennis te maken met nieuwe benaderingen op het gebied van regie en enscenering die de beleving van de speler centraal stellen.

noordoostenwind

Dit driejarig project vindt plaats in de vier noordelijke provincies onder de naam Noordoostenwind. Het project is in 2002 van start gegaan. In 2003 zijn de eerste voorstellingen in première gegaan en is een aanvang gemaakt voor de producties voor het seizoen 2003 – 2004. In dit seizoen worden de ervaringen van de groepen uitgebouwd en verdiept.

1. regio

Friesland, Groningen, Overijssel en Drenthe

2. partners

Provinciale ondersteuningsinstellingen

- Keunstwurk in Friesland
- Kunstencentrum Groningen
- Kunst en Cultuur Overijssel
- Kunst & Cultuur Drenthe

De toneelverenigingen

- Toneelvereniging Nij Libben uit Jellum/Bears, Friesland
- Rederijkerskamer Langewold uit Niekerk, Groningen
- Rederijkerskamer Ons Genoegen uit Blokzijl, Overijssel
- Toneelgroep E Poi uit Taarlo, Drenthe

De regisseurs

- Froukje van Houten, Friesland. Bij het tweede project opgevolgd door Pieter Stellingwerf.
- Fenna Besijn, Groningen
- Yvon Haan, Overijssel
- Jos Spijkers, Drenthe

De provinciale koepelorganisaties

3. doel

Het ontwikkelen van nieuwe regie- en enceneringmethoden die de beleving van de speler in het reguliere amateurtheater centraal stellen en zullen leiden tot vernieuwende theaterproducties.

4. resultaat

- Toneelgroep Nij Libben uit Jellum/Bears speelde in de Friese vertaling Jacques en zijn meester van Milan Kundera
- Rederijkerskamer Langewold speelde Het Paradijs van Moniek Kramer
- Rederijkerskamer Ons Genoegen uit Blokzijl speelde Chaos in Wonderland. Een mix van vier sprookjes, geschreven op basis van improvisatie en gespeeld op verschillende locaties in Blokzijl
- E Poi startte met een fysieke speltraining van een half jaar op basis van de methode van Le Coq
- gezamenlijke bijeenkomst halverwege de repetitieperiode met uitwisseling van ervaringen en werkwijze
- het uitbrengen van nieuwsbrieven en het verzamelen van materiaal via spelers en regisseurs voor het publiceren van hun bevindingen
- positieve reacties van groepen en publiek

Theater aan Huis

Het project Theater aan Huis vindt plaats in de repetitieruimte of het dorps huis van plaatselijke verenigingen. Het project bestaat uit drie werksessies: twee avonden met workshops, waarin speltraining plaats vindt met betrekking tot de eigen ideeën van de spelers over het stuk Barkhorst van Jeroen van den Berg en een derde avond waarop het stuk Barkhorst wordt gespeeld en uitwisseling en training plaats vindt naar aanleiding van de voorstelling.

1. regio

Noord-Holland

2. partners

- Stichting De Kunst
- Noord-Hollands Centrum voor Amateurtheater
- Witte Theater IJmuiden

Begeleiders

- Regisseur Benno van Leer
- Speldocent Willem Smit
- Projectleider Jacqueline Kooter

Deelnemers

- 15 toneelverenigingen verspreid van de Noordkop tot aan de Haarlemmermeer in Noord-Holland

3. doel

Het ontwikkelen van nieuwe regie- en enceneringmethoden die de beleving van de speler in het reguliere amateurtheater centraal stellen en zullen leiden tot vernieuwende theaterproducties.

4. resultaat

- zeven projecten, waarbij bij zes projecten twee verenigingen deelnemen
- twaalf vrije voorstellingen, waarvan zes regiovoorstellingen voor omliggende verenigingen

De ontwikkeling en actualisering van kaderopleidingen

kaderopleiding Theaterregisseur voor de Amateurkunst

Eind 2001 werd in overleg met de provinciaal theaterconsulenten/ projectleiders en met opleiders in grote steden de opdracht geformuleerd het huidige raamleerplan te actualiseren. Door de vergadering werd vastgesteld dat het bestaande raamleerplan niet voldeed aan de diverse theaterpraktijk in het amateurtheater. De opdracht luidde: behoudt het goede en geef ruimte aan de nieuwe ontwikkelingen.

Nadat in 2002 een nieuwe inleiding en de competenties en toetscriteria werden goedgekeurd door het werkveld en de Commissie Educatie Amateurkunst van het PAK begon een tweede commissie aan het herschrijven van de inhoud.

Deze commissie bestond uit:

- Anke Lieverdink, artistiek coördinator van de kaderopleiding bij Stichting voor Kunst en Cultuur Gelderland;
- Peet Houen, theaterdocent aan de Toneelacademie Maastricht afdeling Theatermaken;
- Benno van Leer, artistiek coördinator ArtEZ Hogeschool voor de Kunsten, afdeling docent Drama;
- Robbert Baars, theaterwerker artistieke ontwikkeling en kaderopleidingen, Theaterwerk NL;
- Jos van Dijk, directeur Theaterwerk NL.

1. regio

Nederland

2. partners

- NVA en haar koepels
- provinciale instellingen voor ondersteuning van het amateurtheater

3. doel

Het scheppen van condities voor uitvoering van de opleiding van regisseurs voor het amateurtheater aansluitend bij de nieuwe ontwikkelingen in het werkveld.

4. resultaat

- de commissie zal begin 2004 het concept raamleerplan Theaterregisseur voor de Amateurkunst voorleggen aan de provinciaal theaterconsulenten/ projectleiders en de Commissie Educatie Amateurkunst van het PAK

pilot kaderopleiding Theatervormgever voor de Amateurkunst

Naar aanleiding van de evaluatie van deze pilot is gestart met de beschrijving van een definitief raamleerplan Theatervormgeving. Hierna zal bij De Kunst in Noord-Holland een tweede officiële opleiding Theatervormgeving van start gaan. Ook zal onderzocht worden in hoeverre op andere plaatsen in Nederland een opleiding Theatervormgeving geïnitieerd kan worden. De ervaringen van deze opleidingen zullen te zijner tijd worden betrokken bij het optimaliseren van de beschrijving van de opleiding.

De raamleerplancommissie bestaat uit:

- Tineke Feijen, De Kunst Alkmaar, tevens coördinator van de opleiding;
- Gudrun Beckmann, docent Noordelijk Hogeschool voor de Kunsten;
- Pien Vrijhof, docent Theatervormgeving Rietveldacademie;

- Marina van der Heiden, docent pilot kaderopleiding Theatervormgeving bij De Kunst;
- Jacques Kriek, docent pilot kaderopleiding Theatervormgeving bij De Kunst;
- Robbert Baars, theaterwerker artistieke ontwikkeling en kaderopleidingen, Theaterwerk NL.

1. regio

Nederland

2. partners

- Stichting De Kunst Noord-Holland
- Rietveldacademie in Amsterdam
- de provinciale instellingen voor ondersteuning van het amateurtheater
- PAK

3. doel

Het ontwikkelen van een leerplan voor de kaderopleiding Theatervormgeving ten behoeve van het amateurtheater.

4. resultaat

- de commissie zal begin 2004 het concept raamleerplan Theatervormgever voor de Amateurkunst voorleggen aan de provinciale projectleiders en de Commissie Educatie Amateurkunst van het PAK.

modules Theatervormgeving

De module *Beeld in Zicht* die in 2002 is ontwikkeld is nog op verschillende plaatsen uitgevoerd.

De module ter versterking van de samenwerking tussen regisseur en theatervormgever *In Dialoog* is in de eindfase.

De discipline Dans maakt niet langer deel uit van de werkgroep. Overleg met het Landelijk Centrum voor Amateurdans blijft bestaan, maar het gaat zelf onderzoeken in hoeverre de vormgeving binnen de opleidingsactiviteiten kan worden opgenomen.

De voorkant van werkbrochure 1 Beeld in Zicht.

De werkgroep theatervormgeving bestaat uit:

- Tineke Feijen van De Kunst in Noord-Holland;
- Marina van der Heiden, docent pilot kaderopleiding Theatervormgeving;
- Willemien Bronkhorst, dramadocent en theatervormgeefster in de provincie Overijssel;
- Annemiek Paulides, medewerker artistieke ontwikkeling Theaterwerk NL;
- Robbert Baars, theaterwerker artistieke ontwikkeling Theaterwerk NL.

De module *Beeld in Zicht* is één keer uitgevoerd als nascholingstraject en één keer als onderdeel van de opleiding theaterregisseur.

1. regio

Nederland

2. partners

- Landelijk Centrum voor Amateurdans
- Stichting De Kunst
- de provinciale instellingen voor ondersteuning van het amateurtheater in Zeeland en Drenthe

3. doel

Het onder de aandacht brengen van de mogelijkheden van theatervormgeving voor de kaderopleiding regie.

4. resultaat

- de module *Beeld in Zicht* bij de regiesalon van SCOOP Zeeland en het Zeeuws Centrum voor Amateurtheater
- de module *Beeld in Zicht* als onderdeel tijdens de 1e fase van de Opleiding Theaterregisseur voor de Amateurkunst bij Kunst & Cultuur Drenthe
- verdere uitwerking van de module *In Dialoog*

dag voor het Middenkader

Sinds 1989 zijn er ruim 300 middenkaderregisseurs afgestudeerd aan één van de negen opleidingen die door provinciale instellingen worden gegeven.

Jaarlijks volgen zo'n 80 deelnemers één van de opleidingen.

Voor het eerst wordt onderzocht of er een Landelijke Dag voor

Middenkaderregisseurs en theatervormgevers kan worden georganiseerd. Het betreft een dag met uitwisseling van ervaringen, workshops, een masterclass en een infomarkt over repertoire en algemene achtergrondinformatie.

Een peiling heeft uitgewezen dat ruim honderd regisseurs en huidige deelnemers hiervoor belangstelling hebben.

De Landelijke Dag voor het Middenkader zal medio mei 2004 plaatsvinden op de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht.

1. regio

Nederland

2. partners

- de opleidingen bij provinciale instellingen voor ondersteuning van het amateurtheater
- de provinciale koepelorganisaties
- Nederlandse Vereniging voor Amateurtheater
- Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

3. doel

Uitwisseling en bijscholing.

4. resultaat

– ruim honderd geïnteresseerden hebben zich inmiddels opgegeven

de uitvoering van kwaliteitszorg voor kaderopleidingen

Ten behoeve van de kwaliteitsbewaking van de kaderopleidingen in de amateurkunst voert Theaterwerk NL in samenwerking met het PAK een aantal taken uit. Deze zijn van structurele aard sinds de zelfregulering op dit terrein van toepassing is en de positie van de Inspectie is veranderd ten aanzien van de uitvoering van het beleid voor kaderopleidingen in het amateurtheater.

Theaterwerk NL en het Platform voor Amateurkunst (PAK) hebben taken overgenomen van de 'oude' Inspectie KV/AK. Dat houdt in dat per 1 januari 2002 Theaterwerk NL onder andere zorg draagt voor het verwerken van de aanvragen voor de eindtoetsen, het aanstellen van gecommiteerden, de afrondingen van diploma's en de verslaglegging.

opleiding Theaterregisseur voor de amateurkunst

1. regio

Nederland

2. partners

- de provinciale instellingen voor ondersteuning van het amateurtheater
- Platform Amateurkunst
- Inspectie van het Onderwijs Cultuureducatie

3. doel

Het verantwoord laten verlopen van de eindtoetsen van de kaderopleidingen.

4. resultaat

- er hebben vijftien eindtoetsen plaats gevonden, waarvan één herkansing. Alle kandidaten zijn geslaagd en hebben een diploma gekregen ondertekend namens Theaterwerk NL en het PAK
- de certificaten zijn inmiddels vervangen door diploma's
- opnieuw zijn een aantal gecommiteerden aangetrokken en door het PAK aangesteld

de opleiding Theatervormgever voor de Amateurkunst

In 2003 werd de pilot van de driejarige opleiding Theatervormgever voor de Amateurkunst afgerond. Er zijn door Theaterwerk NL – namens het PAK – gecommiteerden aangesteld die bij de eindtoetsen aanwezig waren.

1. regio

Noord-Holland, als voorbeeldproject voor het gehele land

2. partners

- Stichting De Kunst Noord-Holland
- Rietveldacademie in Amsterdam

3. doel

Opleiding van kwalitatief kader op het gebied van theatervormgeving.

4. resultaat

- er hebben zeven eindtoetsen plaats gevonden, alle deelnemers zijn geslaagd.

De PAK-werkgroep

waarderingskader amateurkunst

Een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de verschillende disciplines binnen de amateurkunst werkt sinds september 2002 in overleg met de Inspectie van het Onderwijs Cultuureducatie aan een waarderingskader. Aan de hand van dit waarderingskader kan de Inspectie in de toekomst het toezicht op de uitvoering van de kaderopleidingen controleren. De werkgroep kwam maandelijks bij elkaar.

Het waarderingskader is inmiddels tot stand gekomen en aan de hand van twee pilotprojecten getoetst. Voor het amateurtheater vond dit plaats bij Keunstwurk in Friesland dat positief werd beoordeeld. De ontwikkeling van dit waarderingskader wordt begin januari 2004 definitief afgerond.

afstemming raamleerplannen

Inmiddels is de werkgroep gestart met het uitwisselen van de diverse raamleerplannen binnen de verschillende disciplines. Aan de hand van een algemeen sjabloon worden de raamleerplannen onderling meer op elkaar afgestemd, met name wat betreft:

- de invulling van de opleidingswerkplannen;
- visie op onderwijs;
- evaluatie van de opleiding;
- de rol van de geëncmitteerden tijdens de eindtoetsen.

De werkgroep komt bij elkaar zoveel als nodig is en zal haar werkzaamheden in 2004 voortzetten.

1. regio

Nederland

2. partners

- Unisono
- SBA
- LCA
- Inspectie van het Onderwijs Cultuureducatie

3. doel

Het scheppen van condities voor de goedkeuring en het toezicht op de uitvoering van de Kaderopleidingen. Het onderling afstemmen van de diverse raamleerplannen.

4. resultaat

- deelname aan Commissie Cultuureducatie
- deelname aan de werkgroep waarderingskader amateurkunst

Samenwerkingsprojecten

Stichting Beeldende Amateurkunst en Theaterwerk NL

Voor het samenwerkingsproject film en theater onder de werktitel 'Ieder dorp zijn eigen drama op de buis' is gezocht naar lokale omroepen, videoclubs en theaterverenigingen die aan het project mee willen doen, of voor de opname

van een korte dramaproductie of voor een zogenaamde making off. 35 lokale omroepen of filmclubs hebben belangstelling getoond. Wegens organisatorische en financiële belemmeringen is het project helaas voortijdig gestopt. Het SBA onderzoekt of het project als pilot alsnog op enkele plaatsen uitgevoerd kan worden.

Toneelacademie Maastricht

In juni vond een tweedaags bezoek plaats aan de Toneelacademie Maastricht afdeling Theatermaken en LFA Theaterwerk, de Limburgse ondersteuninginstelling voor het amateurtheater.

Het programma bestond uit:

- voorstellingen van studenten van de afdeling Theatermaken van de Toneelacademie Maastricht;
- de locatievoorstelling Veere in de regie van de provinciaal theaterconsulent Peter Stam;
- een lezing door Chiel Kattenbelt; universitair hoofddocent van de faculteit Film- en Televisiewetenschappen aan de Universiteit Utrecht, die in opdracht van de Toneelacademie Maastricht een onderzoek doet naar de diverse theaterontwikkelingen in Nederland;
- een nabespreking onder leiding van Kiek Wishaupt, docent aan de afdeling Theatermaken;
- een uitwisselingsgesprek over de activiteiten en producten van Theaterwerk NL.

Aan dit tweedaagse bezoek werd deelgenomen door de medewerkers van Theaterwerk NL, de provinciaal theaterconsulenten/ projectleiders en de coördinatoren van theaterwerkplaatsen.

uitwisseling Kunstvakopleidingen

Tijdens de Theater4daagse in Leeuwarden, het landelijk festival amateurtheater, heeft opnieuw een succesvolle bijeenkomst plaatsgevonden. Docenten en studenten van de theateropleidingen van Hogescholen voor Kunsten uit Leeuwarden, Zwolle, Utrecht en Arnhem hebben tijdens het festival hun visie en werkwijze met betrekking tot theater maken met amateurs gepresenteerd en besproken.

afdeling repertoire NVA

In samenwerking met Sabine Oprins, één van de dramaturgen van de NVA, is een start gemaakt met het samenstellen van twee repertoirebundels voor respectievelijk theater door senioren en stukken zonder pauze. Er blijkt vraag te zijn naar dit repertoire. In 2004 wordt een en ander uitgewerkt. Het ligt in de bedoeling te zijner tijd bundels uit te geven.

Theater4daagse, het landelijk festival amateurtheater

Van donderdag 18 tot en met zondag 21 september 2003 speelde de Theater4daagse zich af in Leeuwarden. De tweede editie in de nieuwe opzet. Na evaluatie van de eerste Theater4daagse in Arnhem zijn door de festivalcommissie een aantal veranderingen in de programmering aangebracht. Meer concentratie in een gebouw, programmering van workshops en projectresultaten en een gemakkelijk toegankelijk festivalcafé waren de belangrijkste aspecten. De programmering van de Theater4daagse kwam ook dit jaar in samenwerking met andere regionale en landelijke organisaties tot stand. Het aantal activiteiten was min of meer op hetzelfde niveau gebleven als vorig jaar. De programmering van herkenbare en van elkaar verschillende themadagen tijdens het festival is gecontinueerd en de deelnemers aan de Theater4daagse en de bezoekers hebben zich zeer positief uitgesproken over het concept en de uitwerking daarvan in het programma.

De poster voor de Theater4daagse.

18 t/m 21 september > Leeuwarden

reserveren 058 233 02 33 www.theater4daagse.nl THEATERWERK (NL)

mede mogelijk gemaakt door ministerie van OC&W, gemeente Leeuwarden, provincie Friesland, VSB Fonds en Leeuwarder Courant

Het programma van de Theater4daagse bestond dit jaar uit 22 voorstellingen en 16 andere activiteiten. Met uitzondering van de zes genomineerde voorstellingen en de openingsvoorstelling waren alle voorstellingen en overige activiteiten geprogrammeerd rondom diverse thema's, te weten:

- de relatie tussen amateurtheater en de kunstvakopleidingen theater;
- theaterwerkplaatsen;
- locatietheater;
- bewerken van toneelteksten;
- theaterfotografie;
- kinder- en jongerentheater;
- internationale uitwisseling;
- bijzondere eenakters.

De thema's zorgden voor belangstelling van specifieke doelgroepen. Dit was vooral merkbaar bij het kinder- en jongerentheater en het locatietheater.

Voor de realisering van de programmering is contact gezocht met lokale, regionale en landelijke organisaties die actief zijn op het gebied van theater. Verschillende organisaties hebben een bijdrage geleverd aan het festival in de vorm van een voorstelling, presentatie, workshop of anderszins.

Theaterwerk NL wil met name de volgende organisaties benoemen:

- Theaterwerkplaats Frats;
- Jeugdtheaterschool van Friesland;
- NVA;
- Noordelijke Hogeschool Leeuwarden, afdeling docent drama;
- de kunstvakopleidingen theater uit Nederland;
- Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, afdeling schrijven;
- Teatergroep SULT;
- SBA;
- het Hongaars centrum van de IATA (International Amateur Theatre Association);
- enkele winkelketens in de stad Leeuwarden.

De samenwerking met betrokken organisaties is goed verlopen en dankzij deze samenwerking is een zeer diverse programmering tot stand gekomen. Een breed publiek dat geïnteresseerd is in amateurtheater heeft interessante ontwikkelingen en de kwaliteit en de diversiteit van dit werkveld kunnen aanschouwen.

Het festival werd gehouden op zes verschillende locaties:

- Stadsschouwburg De Harmonie;
- Theaterstudio de Bres;
- Theater Romein;
- Jeugdtheaterschool van Friesland;
- Tryater;
- op locatie in Hemelum.

De accommodaties verschilden sterk van elkaar. Bij de programmering van activiteiten is rekening gehouden met de grootte en de sfeer van de betreffende accommodaties. Daardoor kwamen de voorstellingen goed tot hun recht. In tegenstelling tot 2002 zijn de activiteiten van de afzonderlijke themadagen op een en dezelfde locatie uitgevoerd. Dit had tot gevolg dat de bezoekers en deelnemers meer met elkaar in contact kwamen dan vorig jaar.

De samenwerking tussen de festivalorganisatie en de theaters verliep goed en de communicatie bleef gedurende het festival uitstekend.

Ook dit jaar is dankzij de brede programmering door de pers meer dan voorgaande jaren interesse getoond voor het festival. Op lokaal en provinciaal niveau maar ook landelijk is er, weliswaar bescheiden, meer aandacht besteed aan de Theater4daagse.

Een vakjury bestaande uit Machteld Hauer, Jos Thie en Feico Sobel bepaalde aan welke genomineerde voorstelling de Arend Hauer Theaterprijs ter waarde van vijfduizend euro werd uitgereikt.

De regisseursjury bestond uit regisseurs die een kaderopleiding hebben gevolgd en werkzaam zijn in het amateurtheater in Friesland, namelijk Mirjam van Baarsen, Jantiena Bijlsma-Gerlsma, Geja van Dam-Ploegstra, Mint de Hoop, Wiesje Jansma-de Vries, Trynke Muskita-Hylkema en Dirk de Vries. Zij bepaalden de keuzes voor de beste acteur en actrice, de beste vormgeving en 'het theatraal beste moment' van het festival.

De festivaldagen werden 's avonds afgerond met de talkshow 'D=harmonische gesprekken' onder leiding van Marcel de Groen. Tijdens deze gesprekken werden voorstellingen besproken en interessante ontwikkelingen belicht.

In de Theater4daagse 2003 hebben 427 mensen actief een rol gespeeld in voorstellingen, presentaties, workshops en werksessies. Een vermeerdering ten opzichte van de eerste versie van de Theater4daagse. En het aantal bezoekers aan lezingen, gratis toegankelijke presentaties en betaalde voorstellingen bedroeg in 2003 in totaal 2160; een vermeerdering ten opzichte van vorig jaar van bijna 20%. De cijfers geven aan dat de nieuwe opzet van de Theater4daagse meer deelnemers en meer publiek genereert.

Het succes van de nieuwe formule heeft zich na afloop van de Theater4daagse 2003 vertaald in een groot aantal verzoeken vanuit steden in het hele land om de Theater4daagse mede te organiseren. De lijst van kandidaat-steden ziet er als volgt uit: 2004 Maastricht, 2005 Utrecht, 2006 Zwolle, 2007 Tilburg.

De Theater4daagse leeft omdat het zijn podiumfunctie voor de profilering van kwaliteit en ontwikkeling van het diverse amateurtheater waarmaakt.

TheaterCircuit

In dit jaar is door Theaterwerk NL met name geïnvesteerd in het versterken van de regionale betrokkenheid van theaters, theaterwerkplaatsen, programmeurs en theaterconsulenten. Deze betrokkenheid is de voorwaarde voor het goed functioneren van het TheaterCircuit met name als het gaat om de ontwikkeling van randprogrammering en het realiseren van belangstelling van het potentiële publiek waarvoor het TheaterCircuit is bedoeld.

In de eerste helft van het jaar is extra aandacht gegeven aan het ontwikkelen van een programma waar de TheaterCircuit voorstellingen een onderdeel van zouden gaan worden. Op die manier zijn voorstellingen geprogrammeerd rondom thema's of in situaties die doen denken aan een festivalconstructie.

Daardoor stonden de TheaterCircuit voorstellingen minder op zichzelf. Consequentie hiervan is dat de projectleider van het TheaterCircuit meer tijd heeft moeten besteden aan de ondersteuning van de totstandkoming van de opzet van dergelijke weekenden, festivals of themadagen.

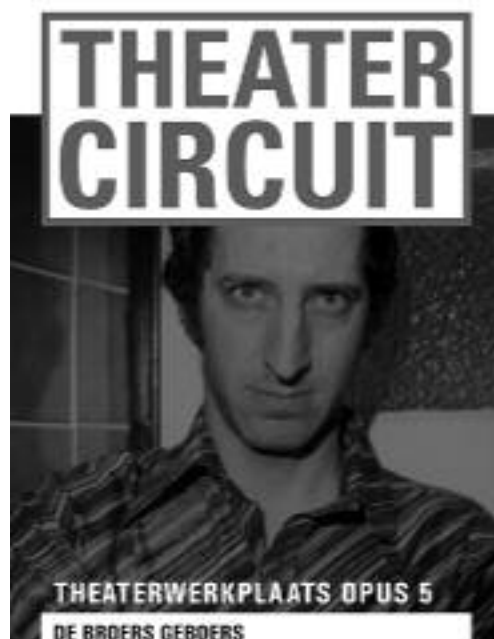
De programmeurs en de betrokken theaterconsulenten hebben positief gereageerd op de nieuwe opzet en hebben ook meer tijd en middelen besteed om deze opzet in de praktijk te doen slagen.

de theaters

De theaters die in 2003 voorstellingen hebben geprogrammeerd in het kader van het TheaterCircuit waren:

- Theater De Garage in Venlo;
- Theater Het Hek van de Dam in Ekehaar;
- Theater Imperium in Leiden;
- Theater Het Pakhuis in Hoorn;
- Parktheater in Arnhem;
- Prinsentheater in Groningen;
- ZIMIHC theater in Utrecht.

De poster voor *De broers Geboers* van Theaterwerkplaats Opus 5. Voor elke voorstelling die in het TheaterCircuit wordt opgenomen, wordt pr-materiaal ontworpen.

de voorstellingen

De kwaliteit van de voorstellingen is door de theaters en de bezoekers zeer positief beoordeeld. Er is een begin gemaakt om in samenwerking met kleine theaters die bij theaterwerkplaatsen betrokken zijn meer aandacht te besteden aan de programmering van cultureel divers theater en aan jeugdtheater.

De voorstellingen die in 2003 zijn geprogrammeerd waren:

- Theatergroep M/V met Kaatje is verdrongen
- Wild Vreemd met In volle zee
- Jongeren Theater Alkmaar met Face Freedom
- Theaterwerkplaats Opus 5 met De broers Geboers
- Basta! met Mamma Medea
- Theatergroep Toetssteen met De geschiedenis van mijn kaalheid
- Speelgroep Facet met De Presidentes
- De Nieuwe Tooneel Vereeniging met Beschuit met muisjes
- Festes Theaterstichting met Niemandslaan
- Toneelgroep Imperium met Erfdragers

resultaatgegevens

De publieke belangstelling was in het eerste deel van het jaar nogal aan de lage kant met een gemiddelde van 32. Maar in de periode na de zomer is duidelijk sprake van een groei van het aantal en noteren we een gemiddelde van 42 toeschouwers. Dit is naar alle waarschijnlijkheid te danken aan de nieuwe opzet.

Gespeelde voorstellingen	35
Beoordeelde groepen	71
Geselecteerde groepen	11
Selecteurs	9
Gemiddeld aantal toeschouwers	37 hetgeen een zaalbezetting betekent van 50%

Repertoire

Theaterwerk NL voert een aantal taken uit op het gebied van repertoire. De belangstelling voor kwalitatief repertoire dat overeenkomt met de wensen van theatermakers en theatergroepen is groeiende. Tevens is binnen de opleiding theaterschrijven van de HKU meer en meer aandacht voor het amateurtheater. Theaterwerk NL realiseert in samenwerking met de NVA de repertoireadvieslijn. Deze dienst heeft een structureel karakter en adviseert theatermakers en theatergroepen bij het maken van keuzes uit het bestaande repertoire. Daarnaast ontwikkelt Theaterwerk NL projecten die specifieke ontwikkelingen op het gebied van repertoire realiseren.

repertoireadvieslijn

Het repertoireadvies wordt aangeboden via de repertoireadvieslijn. Het is een samenwerkingsproject van de NVA en Theaterwerk NL. Deze landelijke dienst is bedoeld om amateurtheatermakers te adviseren over keuzes voor en de aard van divers repertoire. Deze dienst wordt niet door de provinciale steunfunctie-instellingen geleverd omdat de daartoe noodzakelijke aanwezigheid van een gespecialiseerde dramaturg en repertoirebibliotheek ontbreekt. De lijn is telefonisch bereikbaar op maandag tot en met donderdag van 10.30 tot 12.30 uur. Vragen kunnen ook gesteld worden via e-mail of fax en worden behandeld door de dramaturgen Sabine Oprins of Remko Weijer.

Vragen om **repertoireadvies** gaan meestal vergezeld van specifieke voorwaarden die worden bepaald door de omstandigheden en mogelijkheden van de groep. Dit zijn uiteenlopende voorwaarden aangaande bezetting, genre, duur, aankleding, decor, locatie en technische voorzieningen.

Dramaturgische vragen zijn vragen naar studiemateriaal of over de inhoud van een stuk en de opvoeringstraditie daarvan.

Rechtenvragen gaan meestal over bij wie men de auteursrechten moet regelen, wat de tarieven zijn, wanneer sprake is van een bewerking.

Algemene vragen hebben bijvoorbeeld betrekking op informatie over NVA, Theaterwerk NL, tarieven voor regisseurs, gebruik van muziek bij een voorstelling.

1. regio

Nederland

2. partners

– Nederlandse Vereniging voor Amateurtheater

3. doel

Het adviseren van theatermakers en theatergroepen bij het maken van hun keuze voor repertoire.

4. resultaat

– in 2002 zijn 728 adviesvragen gesteld. Deze zijn als volgt onder te delen:

– repertoireadvies	562
– dramaturgisch advies	51
– auteursrechten	18
– algemene zaken	97

klassieker op maat

Klassieker op maat is een repertoire-initiatief van Theaterwerk NL. Het is een project waarin de schrijver in dialoog met de regisseur een klassieker op maat bewerkt. Uitgangspunt is dat de tekst specifiek op de wensen van de theatergroep wordt toegesneden. Met als belangrijkste inzet dat de kwaliteiten en mogelijkheden van de spelers worden meegenomen in de bewerking. In 2003 zijn drie groepen en drie schrijvers aan elkaar gekoppeld. Een groep spelers van psychiatrische en ex psychiatrische patiënten die aan Bachanten werkt, een ambitieuze groep die bezig is met een bewerking van Lucifer en een groep jongeren die werkt aan Antigone.

1. regio

Nederland

2. partners

- Theatergroep Venster
- Theatergroep Miskend Talent
- Centrum De Lindenbergh
- Hogeschool voor de Kunsten Utrecht afdeling dramaschrijven

3. doel

Het bevorderen van bewerken van klassiek repertoire door middel van de inschakeling van professioneel opgeleide dramaschrijvers.

4. resultaat

- drie bewerkte theaterteksten en de start van de productie van drie voorbeeldvoorstellingen die in 2004 worden uitgevoerd

eenakter op maat

De dag op 4 oktober 2003 was bestemd voor dramaschrijvers (studenten en afgestudeerden van de schrijfopleiding van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht) en theatermakers (regisseurs, verenigingen, jeugdtheaterscholen,

De flyer voor de dag van de op maat geschreven eenakter.

theaterwerkplaatsen). Tijdens de dag proberen de schrijvers en de theatergroepen op basis van hun verlangens en wensen te komen tot een gemeenschappelijk uitgangspunt voor de ontwikkeling van een tekst die door de aspirant dramaschrijver op het 'lijf' van de theatergroep wordt geschreven.

1. regio

Nederland

2. partners

– Hogeschool voor de Kunsten Utrecht afdeling dramaschrijven

3. doel

Doel is om dramaschrijvers en theatermakers (professionals en amateurs) met elkaar in contact te laten komen zodat de schrijvers voor de theatergroepen 'op maat' geschreven eenakters/theaterteksten ontwikkelen.

4. resultaat

– in 2003 waren 20 verenigingen en 12 schrijvers aanwezig bij de dag

de dag van het bewerken

Tijdens de Theater4daagse is een dag georganiseerd over het bewerken van teksten. Een werksessie voor regisseurs, schrijvers en dramaturgen onder leiding van Pieter Vrijman waarin teksten van Heijermans en Tsjechov als materiaal dienden.

Aan het einde van de dag kregen de cursisten presentaties aangeboden van bewerkingen. Vier groepen en vier schrijvers waren aan elkaar gekoppeld en waren aan de slag gegaan met scènes uit op Hoop van Zegen van Heijermans en de Kersentuin van Tsjechov. Zij repeteerden ieder zes keer aan de scènes en de schrijvers bewerkten de scènes op maat van de afzonderlijke groepen.

1. regio

Nederland

2. partners

– Keunstwurk
– Pieter Vrijman

3. doel

Het bevorderen van het werken met en bewerken van bestaand repertoire zodat theatermakers, schatplichtig aan de auteur, theaterteksten tot leven brengen op het toneel.

4. resultaat

– twintig deelnemers hebben geleerd op grond van analyse theaterteksten te bewerken

Internet Dionysia

Het internationale repertoireproject Internet Dionysia is in 2003 van start gegaan dankzij subsidie van de Digitale Pioniers. Internet Dionysia is een voorziening die theaterteksten uit andere taalgebieden ontsluit voor vertalers van theaterteksten en voor theatermakers in Nederland.

Vanaf september is projectleider Gerard Kooistra actief om de ontwikkeling van de website aan te sturen en een plan te maken voor de opbouw van het internationale netwerk dat deel wil nemen aan Internet Dionysia.

1. regio

Nederland

2. partners

- België, Stan Euler
- Duitsland, Norbert Radermacher
- Hongarije, Tibor Szoltensky

3. doel

Ontwikkelen en actueel houden van een internationaal georiënteerde website die theaterteksten uit diverse taalgebieden toegankelijk maakt voor vertalers en theatermakers in Nederland.

4. resultaat

- in 2003 is het eerste ontwerp van de site tot stand gekomen
- in 2004 zullen de opbouw van netwerken, de regelingen omtrent auteursrechten en de vorming van nationale redacties gerealiseerd worden

vertaalworkshop: vertalen van theaterteksten

In relatie tot de ontwikkeling van Internet Dionysia zijn met het Steunpunt Literair Vertalen afspraken gemaakt voor ontwikkeling van de kwaliteit van vertalers. Dit heeft in 2003 geleid tot de realisering van een eerste workshop weekend vertalen van het Duits in het Nederlands. Dertig kandidaten maakten een proefvertaling.

1. regio

Nederland

2. partners

- Steunpunt Literair Vertalen
- Tom Kleijn

3. doel

Het verbeteren van de kwaliteit van de vertalers van theaterteksten.

4. resultaat

- een selectie van acht kandidaten uit de 30 die voor een workshop in aanmerking komen die in 2004 met het steunpunt wordt georganiseerd
- daarnaast wordt in 2004 de dag van het vertalen georganiseerd voor die vertalers die niet zijn geselecteerd voor de workshop

Informatie en communicatie

De wijze waarop het diverse veld wordt geïnformeerd en de manier waarop met het veld wordt gecommuniceerd is van essentieel belang.

Ter bevordering van de goede uitvoering van artistieke, productionele en bestuurlijke processen in en voor het amateurtheater dienen de betrokkenen over actuele informatie te beschikken.

Ter stimulering van ontwikkelingen is goede communicatie met personen en organisaties die voor en in het amateurtheater werkzaam zijn van essentieel belang.

Daarnaast is ten behoeve van de erkenning van de betekenis van het amateurtheater de profilering van een positief imago een vereiste. De uitvoering van het pr-beleid is daarop gericht.

Theaterwerk NL produceert samen met de NVA en andere organisaties een aantal producten op het gebied van informatie, communicatie en pr.

de theater nv

De theater nv is het landelijk tijdschrift voor makers en bestuurders die betrokken zijn bij het amateurtheater in Nederland. De reacties van lezers zijn positief. Het tijdschrift is in 2003 zijn tweede seizoen ingegaan. De theater nv heeft een professionele uitstraling, er is veel aandacht voor de beeld/ tekst verhouding. In 2004 wordt het lezersonderzoek van 2001 herhaald.

Het tijdschrift de theater nv.

1. regio

Nederland

2. partners

- NVA
- Heliomare

3. doel

Profilering van de vitaliteit en de diversiteit van het amateurtheater, aandacht besteden aan nieuwe ontwikkelingen en zichtbaar maken van de werkwijze van theatermakers en bestuurders ter uitwisseling en inspiratie.

4. resultaat

- oplage 2700 exemplaren
- er is sprake van een gestage groei in het aantal abonnees
- ten opzichte van 2002 is er een groei aan losse abonnees van 48,7 %
- de theater nv heeft een kwaliteitsuitstraling gekregen
- de redactie heeft wisselingen ondergaan en is uitgebreid met een stagiaire

www.theaternv.nl

www.theaternv.nl is bedoeld voor iedereen die in het amateurtheater werkzaam is of interesse heeft in het amateurtheater. De website bevat informatie die gericht is op vragen vanuit het werkveld. Deze site is in de loop van 2003 bijgesteld en op onderdelen verbeterd. Het zoekprogramma is op enkele onderdelen gekoppeld aan de landkaart van Nederland. De data van enkele onderdelen zijn nog onvoldoende actueel. De site verdient nog meer bezoek.

1. regio

Nederland

2. partners

- NVA

3. doel

Informeren van de diverse doelgroepen die artistiek, productioneel of bestuurlijk actief zijn in en voor het amateurtheater.

4. resultaat

- 750 hits per maand

www.theaterwerk.nl

Deze site heeft wat betreft opzet in 2003 geen veranderingen ondergaan. In de tweede helft van het jaar is meer aandacht besteed aan de actualiteitswaarde van de site. De communicatie door middel van de site is nog onvoldoende uitgewerkt.

1. regio

Nederland

2. doel

Informeren van en communiceren met het werkveld over de organisatie Theaterwerk NL en zijn activiteiten.

3. resultaat

- 1000 hits per maand

nieuwsbrieven

Theaterwerk NL heeft in 2003 een drietal nieuwsbrieven ontwikkeld. De nieuwsbrieven worden gemaakt voor drie doelgroepen. Twee nieuwsbrieven richten zich op jeugdtheaterscholen en theaterwerkplaatsen. Eén nieuwsbrief wordt verstuurd naar alle relaties van Theaterwerk NL, waaronder de provinciaal theaterconsulenten.

1. regio

Nederland

2. doel

- Informeren op specifieke ontwikkelingen en attenderen op belangwekkende actualiteiten.

3. resultaat

- zes nieuwsbrieven

publicaties

- In 2003 zijn verschillende publicaties gerealiseerd.

de noodzaak van overheidsondersteuning

Theaterwerk NL heeft in 2002 drie debatten/ theaterwerksessies georganiseerd. Deze bijeenkomsten waren het vervolg van een serie van vijf debatten die Theaterwerk NL in 2001 heeft gehouden. Tijdens de drie debatten/theaterwerksessies in 2002 stonden de ambitie van de makers en de ambitie van de ondersteuning door de overheid ten aanzien van het amateurtheater centraal.

In het verslag *De noodzaak van overheidsondersteuning*, een korte schets van de eerste theaterwerksessie waarin de inhoudelijke ambitie van de makers aan bod kwam, de tweede werksessie waar de visie op ondersteuning werd bekeken en een uitgebreid verslag van het derde slotdebat. Bij het slotdebat werden de ondersteuningsvragen van het amateurtheater helder geformuleerd.

leporello en banners

Ter promotie van Theaterwerk NL zijn in 2003 een leporello en een zestal banners gemaakt. De leporello bevat informatie over activiteiten en samenwer-

Eén van de banners die gemaakt zijn ter promotie van Theaterwerk NL.

kingsverbanden van Theaterwerk NL en een zevental kaarten met foto's uit het amateurtheater.

De banners zijn grote posters op een standaard die ingezet kunnen worden tijdens activiteiten van Theaterwerk NL. Alle posters bestaan uit een collage van beelden. Vier posters bevatten de tekst 'zo mooi is amateurtheater', één poster is gemaakt voor de stimuleringsregeling 'toekomst op de planken' en één poster is gemaakt voor de Theater4daagse.

Daarnaast zijn het jaarverslag over 2002, het werkplan voor 2004 en het beleidsplan 2005 – 2008 gepubliceerd.

De verschillende kaarten van de leporello.

Internationaal

Op het internationale vlak werkt Theaterwerk NL bilateraal met Vlaanderen in de werkgroep theater Vlaanderen Nederland. Daarnaast is Theaterwerk NL in algemene zin actief in de IATA (International Amateur Theatre Association) en in het bijzonder in het segment midden Europa van deze wereldorganisatie.

werkgroep theater Vlaanderen Nederland

De werkgroep organiseert activiteiten die interessant zijn voor theatermakers uit het Nederlandstalige theater zoals masterclasses en workshops.

1. regio

Nederland en Vlaanderen

2. partners

– Open Doek vzw

3. doel

Bevordering van uitwisseling en stimulering van ontwikkelingen in het Nederlandstalige amateurtheater.

4. resultaat

- masterclass acteren door Henk van Ulsen
- werkweekend eenakters onder leiding van Katelijne Verbeke en Benno van Leer
- voorbereiding Nederlandstalige theaterteksten
- voorbereiding eerste fase internationaal festival

Central European Committee

De CEC kent sinds 2002 een Standing Committee for Artistic Development. De leden zijn Jos van Dijk (NL), Joke Elbers (NL), Klaus Hoffman (Duitsland), Jozef Hollos (Oostenrijk) en Nelko Nelkovski (Macedonië). Dit comité heeft zich bezighouden met de vraag 'hoe kan de artistieke ontwikkeling van het amateurtheater gestimuleerd worden door internationale uitwisseling?' De Nederlandse leden hebben voor de eerste bijeenkomst van het comité (in december 2002 in Wenen) een werkstuk voorbereid. Het uit deze bijeenkomst resulterende 'paper' is door alle CEC vertegenwoordigers goedgekeurd en het wordt als uitgangspunt genomen bij verdere discussies over de bovengenoemde vraag.

1. regio

Centraal Europa

2. partners

– Centra voor amateurtheater uit midden Europa

3. doel

Stimulering van de artistieke ontwikkeling van het amateurtheater in Centraal Europa door uitwisseling door middel van programmering van internationale festivals.

4. resultaat

- eerste opzet voor richtlijnen voor programmering van festivals
- uitwisseling met Letland: Theatergroep KRUIMELS uit Rotterdam heeft in Valka, Letland in juni 2003 de bewegingstheater voorstelling Anders of niet gespeeld

- Theatergroep KLIKO uit Alkmaar heeft eind augustus aan het TAPS Festival in Namur (Namen), België deelgenomen met de voorstelling De koning danst. Deze voorstelling is gemaakt rond een speler die het Down Syndroom heeft. De voorstelling werd met veel enthousiasme door de toeschouwers ontvangen en werd samen met de Russische voorstelling (met marionetten) tot de beste voorstellingen van het festival bestempeld
- begin oktober 2003 heeft Theatergroep KRUIMELS in Hanau, Duitsland opgetreden tijdens het aldaar jaarlijks gehouden Festival Hanauer Theater Tage. Kruidmels speelde een nieuwe bewegingstheater voorstelling getiteld Kubla Walda
- programmering van de voorstelling De liefde van Don Perlimplín en Belisa in zijn tuin van Federico Garcia Lorca door de Hongaarse Theatergroep Kompánia tijdens de Theater4daagse en in Theater De Engelenbak te Amsterdam
- internationale uitwisseling in een project over theater gemaakt door straatkinderen in samenwerking met Duitsland en Oostenrijk. Groepen uit Bolivia, Thailand en de Verenigde Staten hebben gespeeld in Alkmaar en Den Haag

IATA (International Amateur Theatre Association)

Het 26e World Congress & Festival van de IATA is in juli 2003 gehouden in Halifax, Canada.

De Algemene Vergadering had plaats binnen het World Congress & Festival van de IATA. De vergadering werd deels bijgewoond door de nieuwe president van IATA, Leo Tromp, die een daadwerkelijke bijdrage aan de discussie leverde.

Op het World Festival van de IATA was Nederland vertegenwoordigd door Jongeren Theater Alkmaar/ Theatergroep Het Gezelschap Hoorn met de voorstelling De scheepsjongens van Bontekoe ofwel The cabin boys of Bontekoe. Naast de programmering tijdens het World Festival is de voorstelling gespeeld in een pre-festival tour door Nova Scotia voor Nederlandse immigranten in deze Canadese provincie. In drie kleine plaatsen in Nova Scotia werden drukbezochte voorstellingen gegeven.

In Lingen, Duitsland is in november 2003 door het European Service Centre van de IATA een symposium gehouden over festivals over de organisatie ervan en over de artistieke inhoud. Het symposium is door een gedelegeerde uit Nederland bijgewoond.

Versterking structuur

Op het gebied van de versterking van de structuur is geïnvesteerd in vier projecten. Drie van deze projecten waren gericht op de ontwikkeling van theaterwerkplaatsen. Het vierde project is uitgevoerd voor de ontwikkeling van theater gemaakt met minder valide mensen en voor de ontwikkeling van een voorziening waarin minder validen en validen dienstverlening voor het amateurtheater kunnen uitvoeren.

De projecten die gericht zijn op de theaterwerkplaatsen, zoals West-Friesland, Amsterdam Zuidoost en Limburg, zijn reeds beschreven in het hoofdstuk Theaterwerkplaatsen.

de ontwikkeling van Act Two

Dit project is afgerond ten aanzien van het ontwikkelen van werkmethode om theater te maken met minder validen. De ontwikkeling van de voorziening voor dienstverlening is nog in ontwikkeling.

1. regio

Nederland

2. partners

- NVA
- Heliomare
- Noord-Hollandse theaterinitiatieven zoals NHCA, theatertechnisch depot, decor depot

3. doel

Het ontwikkelen van methodieken om met minder validen theater te maken. Het realiseren van de voorziening Act Two waarin minder validen en validen kunnen samenwerken om landelijke en provinciale diensten voor het amateurtheater uit te kunnen voeren.

4. resultaat

- een beschrijving van een werkmethode om met minder validen theater te maken
- een projectbeschrijving van de voorziening Act Two
- intentieverklaringen van partners
- overleg met de Gemeente Zaanstad

De organisatie

het bestuur

Het bestuur bestond in 2003 uit de volgende personen:

Yvonne Breuk	bestuurslid
Ludo Costongs	bestuurslid
Katrien van Dijk	bestuurslid
Leo Swinkels	voorzitter
Celil Toksóz	bestuurslid
Ramazan Tunç	penningmeester
Dorien Versloot	secretaris

Het bestuur heeft in 2003 vijf keer vergaderd. De volgende onderwerpen zijn uitgebreid aan de orde geweest in de bestuursvergaderingen:

- personeelsbeleid;
- samenwerking met andere organisaties;
- financiën;
- theaterwerkplaatsen;
- culturele diversiteit;
- kinder- en jongerentheater;
- artistieke ontwikkeling;
- informatie en repertoire;
- pr en communicatie;
- huisvesting;
- Theater4daagse, het landelijk festival;
- TheaterCircuit;
- jaarverslag 2002;
- werkplan 2004.

De samenstelling van het bestuur heeft in 2003 geen veranderingen ondergaan. Het bestuur heeft tijdens zijn vergaderingen de specialisatie van de medewerkers van Theaterwerk NL beleidsmatig aan de orde gesteld. Voor specifieke zaken is door afzonderlijke bestuursleden ondersteuning geleverd aan de directeur.

In 2003 heeft het bestuur acte de presence gegeven op activiteiten van Theaterwerk NL zoals de Theater4daagse, de Theater marathon en de jeugdtheaterdag van 25 november. Daarnaast heeft het bestuur, in aanwezigheid van de directeur van Theaterwerk NL, in 2003 een bespreking gevoerd onder leiding van Ferry Willemse, betrokken bij de oprichting van de organisatie in 2000. In deze bespreking was het functioneren van het bestuur onderwerp van gesprek.

de medewerkers

De formatie van Theaterwerk NL is in 2003 niet gewijzigd. Conform de uitgangspunten zijn voor een capaciteit van 7 fte mensen in dienst van Theaterwerk NL.

Eind 2003 zijn werkzaam bij Theaterwerk NL:

vanuit kantoor in het land

Gerja Meima	30 uur kinder- en jongerentheater/ regio noordoost
Nicole Stellingwerf	30 uur theaterwerkplaatsen/ regio noordwest
Robbert Baars	34 uur artistieke ontwikkeling/ regio zuidoost
Hasan Çakmak	30 uur culturele diversiteit

vanuit kantoor in Amsterdam

Ingrid Docter	28 uur informatie en repertoire
Ingrid Smit	30 uur pr en communicatie
Jeroen van Krimpen	36 uur bureaucoördinatie
Jos van Dijk	38 uur directie

In 2003 heeft Phyllis Buyserd afscheid genomen van Theaterwerk NL.

Theaterwerk NL heeft een regeling getroffen met de NVA waardoor de repertoi-readvisering op prestatiebasis in 2003 werd uitgevoerd door de dramaturg Sabine Oprins van de NVA.

projectmedewerkers Theaterwerkplaatsen

Henk Dassen	Het Huis van Puck
Gerrit Stallinga	Het Huis van Puck
Willem Wassenaar	Theaterwerkplaats Friesland Frats
Paul van der Drift	Utrecht
Jolanda Kamphuis	Utrecht

Rozemarijn Schouwenaar is op projectbasis werkzaam als projectleider voor het TheaterCircuit. Voor het project Internet Dionysia is Gerard Kooistra werkzaam op projectbasis. Annemiek Paulides verricht op projectbasis taken ten behoeve van artistieke ontwikkeling.

overige projectmedewerkers

Gitta op den Akker, Joke Elbers.

stagiaires

Maaïke Odolphi, studente aan de Hogeschool INHolland, opleiding Vrijtijdsmanagement, liep van 17 februari tot en met 4 juli stage. Zij verrichtte tijdens haar stage werkzaamheden omtrent de jeugdtheaterscholen. Zij heeft de jeugdtheaterscholendag op 3 juni georganiseerd, meegewerkt aan het onderzoek van Annemarie Bakker en aan het boek JTS in Nederland. Ook verrichtte zij taken voor www.theaternv.nl.

Annemarie Bakker, studente aan de Hogeschool INHolland, opleiding Vrijtijdsmanagement, vervulde een afstudeerstage van 17 maart tot en met 4 juli. Zij deed onderzoek naar onder welke voorwaarden jeugdtheaterscholen kwalitatief activiteiten kunnen uitvoeren op het gebied van theatereducatie en theaterproductie met jeugd in het reguliere onderwijs, zonder dat dit negatieve effecten heeft op de uitvoering van hun kerntaken.

Jolijn van Dijk, studente aan de Hogeschool van Amsterdam, opleiding Human Logistics, was in de periode van 1 september tot en met 19 januari 2004 stagiaire bij Theaterwerk NL. Gedurende haar stage heeft zij onderzoek gedaan naar de logistieke planning van Theaterwerk NL. Ook heeft zij werkzaamheden verricht voor het onderhoud van www.theaternv.nl. Haar stage heeft zij afgerond met een advies voor logistieke planning binnen de organisatie.

Aukje de Boer, studente aan de Christelijke Hogeschool Windesheim, opleiding Journalistiek in Deeltijd, is op 25 augustus aan haar stage begonnen. Gedurende 1 jaar loopt zij stage bij de redactie van de theater nv.

Colofon

TEKST

Jos van Dijk

REDACTIE

Ingrid Smit

VORMGEVING

studio van den berg, Arnhem

DTP

Deirdre Roovers

REPRODUCTIE

PMS Print

Dit is een uitgave van

Theaterwerk NL

's-Gravenhekje 1a

1011 TG Amsterdam

t 020 344 61 20

f 020 344 61 21

mail@theaterwerk.nl

www.theaterwerk.nl

www.theaternv.nl